EINA ANTRADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI DARBININKAI VIENYKITĖS!

METAI IX-JO NUO 1915 METŲ | SOUTH BOSTON, MASS. BIRŽELIO-JUNE 9 D., 1921 M., Nr. 48. | KAINA 5 CENTAI

PROTESTŲ IR STREIKŲ BANGA LENKIJOJE

Varšuva.—Dambravos ir Varšuvos pramonės rajone darbininkai surengė vienos dienos protesto streiką prieš valdyklų savininkų projektuojamų algų sumažinimą. Streike dalyvavo 35,000 darbininkų. "Robotnik" praneša, kad darbininkams su valdininkais nesusitarus, kalnuotame rajone prasidės generalinis streikas.

Bialisoj buvo atleista 7,000 darbininkų. Ta proga įvyko didelės riaušės. Borislavo šibalo arity paskelbtas ketvirtadieniui visuotinis streikas. Protestuodami prieš naują mokestį, visoj Lenkijoj sustreikavo taksi ir autobusų šoferiai. Be to, visoj Lenkijoj vyksta valdininkų protestų mitingai prieš algų sumažinimą. Esą, mitinguose dalyvauja karininkai. Eina gandų, kad dėl nepaprastai rimtos padėties bus sušaukta nepaprasta parlamento sesija.

KANADA PAKELIA MUITUS

Birželio 1 d. Kanados parlamente ministeris pirmininkas Bennett savo kalboje apie metinį biudžetą pareiškė, kad šiais metais Kanada turės pakelti muitus užsienių prekėms.

Kanados naujieji tarifai dabar palies Amerikos užsieninę prekybą. Naujame biudžete numatoma trijų katerijų tarifai. Didžiosios Britanijos (Anglijos) importas valstybėms naujieji tarifai taikomi; valstybėms, [illegible] su Kanada [illegible] prekybos sutartis turi [illegible] pakeliami tik apie 2½ procento, o Amerikai tarifai pakeliami nuo 30 iki 40 procentų.

Amerikos vyriausybė ir prekybininkų sluoksniai labai susirūpinę Kanados naujais tarifais. Kanada labai daug pirkdavo iš Amerikos. Net pereitais metais iš Amerikos J. V. į Kanadą parduota prekių beveik už 447 milijonus dolerių.

ŠVENČIONIŲ TRAUKINYS UŽLĖJO ANT PERVERSTO PER BĖGIUS STULPO

Varšuva.—"Pato" pranešimu iš Vilniaus, tarp Švenčionių ir Kobilnikų keleivinis traukinys užėjo ant permesto per bėgius telegrafo stulpo. Garvežys stulpą sutriušino ir katastrofos buvo išvengta. Kaltais pripažinti piemenys. Jie suimti.

PAGERBĖ PREMJERĄ

Toronto, Ont. — Toronto universitetas suteikė teisių garbės daktaro laipsnį Kanados ministerijos pirmininkui R. B. Bennettui.

RUMUNIJOJE NAUJA ŠVENTĖ

Bucharest, birž. 3 d.—Rumunijoje paskelbta, kad birželio 8 d. yra Rumunijos taunė šventė. Mat, tą dieną prieš 2 metus dabartinis karalius Karolis II sugrįžo iš trėmimo.

VINČAI KALIFORNIJOJE SEKASI

Lietuvis bokso[illegible]ninkas Juozas Vinča šino metu yra Kalifornijoje, kur laimėjo jau dvejas kumštynes, ir dargi knokautu. Ateina žinių, kad netrūkus jis susitiks su King Levinsky Chicagoje. Be to, manoma, kad jis pereisiąs į Dempsey globą. Jei Dempsey paliks Vinčos menadžeriu, tai Vinča šiemet į Lietuvą nebevažiuosiąs.

JAPONIJA LAUKIA [illegible]

Tokyo, Japonija, birželio 5. — Lindbergh'ui pareiškus, kad jis skrisiąs orlaiviu į Japoniją per vandenyną, ta žinia labai palankiai sutikta Japonijoje. Japonijos visi laikraščiai perpildyti žiniomis.

Panašiu palankumu tą žinią sutiko ir Kinijoje.

JAU NETOLI "PROSPERITY"

Chicago, birž. 5. — Atvykęs Amerikos ambasadorius Anglijai Dawes į Chicagos laikraštininkams pareiškė, kad Amerika baigianti savo ekonominį krizį ir, girdi, visai nebetoli garsioji "prosperity."

FILIPINIEČIAI TRIUKŠMAUJA

Manila, Filipinų salos, birželio 5. — 83 filipiniečiai, dalyvavę demonstracijoje prieš laimėjusius rinkimuose asmenis, suareštuoti ir patalpinti į kalėjimą.

BOLŠEVIKAI IEŠKOS AUKSO

Maskva, birželio 6 d. — Sovietų Rusijos 80 mokslininkų rengiasi parengiamiesiems darbams ieškoti aukso ir kitų brangiųjų metalų. Jie mano daryti kasinėjimus Nova Zemblya saloje, šiaurėje.

KRIKŠČIONIŲ KASYKLŲ DARBININKŲ SUVAŽIAVIMAS

RUSIJA NEĮLEIDO 3 KUNIGŲ

New York, birželio 6. — 3 amerikiečiai kunigai norėjo gauti vizas į Sovietų Rusiją, kur vieno kunigo brolis gyveno ir yra komunistas. Bet Sovietų Rusijos vyriausybė atsisakė tuos dvasininkus įsileisti.

APIPLĖŠĖ BARONESĖS KAPĄ

Landsberg, Vokietija, birželio 6. — Čia nežinomi piktadariai apiplėšė vienos baronesės turtingą kapą — pavogė brangius papuošalus ir kitas brangenybes.

PRANCŪZIJOS IR RUSIJOS DERYBOS

Paryžius, birželio 5 d. — Prancūzijos ir Sovietų Rusijos delegacijos prekybos sutarčiai sudaryti pradėjo savo darbą. Pradžioje delegacijos pasikeitė nuomonėmis ir susipažino su abiejų pusių pasiūlymais.

BOLŠEVIKAI PERKA KRIEPSIŲ KAILIUS

Buenos Aires, Argentina, birželio 5. — Sovietų Rusija užpirko Argentinoje 180,000 briedžių kailių, kurie gabenami tiesiai į Odesą.

VOKIETIJOJE MOKESČIAI VIS DIDINAMI

Berlynas, birželio 5.—Vokietijos prezidentas Hindenburg pasirašė dekretą, kuriuo pakeliami įvairūs mokesčiai. Tai jau ne pirmas toks dekretas pastaraisiais metais. Vokietija turi išmokti kasmet milijoninės sumas karą laimėjusioms valstybėms, tad spaudžia gyventojus, kiek tik gali. Kitokios išeities jai nėra.

RUSIJA KVIEČIA 3,000 INŽINIERIŲ

New York, birželio 6. — Amtorg Trading Corporation vice-prezidentas vienoje savo kalboje pranešė, kad Sovietų Rusija šiais metais yra pasikvietusi apie 3,000 inžinierių ir apie 8,000 mechanikų iš užsienių valstybių.

KORTOMIS LOŽIANT, GALIMA IR ŠAUDYTI

Reno, Nev., birželio 5. — Čia neseniai vienas žymus biznierius, beloždamas kortomis, susipyko su savo partneriu ir jį nušovė. Teismas šovėją išteisino. Jau prieš teismą keletas advokatų buvo pasisiūlę ginti kaltinamąjį, iš anksto užtikrindami išteisinimą.

Paryžius.—Gegužės 19 d. Strasburge įvyko ketvirtas tarptautinis krikščionių kasyklų darbininkų suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo Vokietijos, Prancūzijos, Olandijos, Belgijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Austrijos ir Pietų Slavijos krikščionių kasyklų darbininkų sąjungų atstovai.

COOLIDGE NUSPRENDĖS RAŠYTI

Northampton, birž. 5. — Buvęs prezidentas Calvin Coolidge, rašąs kelias laikraščiams straipsnius, pareiškė griežtai pertraukiąs savo rašymą ir atsisakąs poilsiui.

DU MILIJONAI DARBINIŲ DARBAIS

New York'o miesto taryba priėmė mayor'aus Walker pasiūlymą paskirti [illegible]000,000 bedarbiams [illegible] darbo vasaros metu.

NUBAUDĖ [illegible]

Respublikonų partijos nacionalinio komiteto prezidento senatoriaus Simeon D. Fess sūnus Lowell Fess už pasipriešinimą policijai nubaustas $10.

IŠ SAUSO PASIDARĖ ŠLAPIAS

Morristown, N. J., birželio 5. — Kasdien išeinąs laikraštis The Jerseyman per 105 metus stovėjęs už "sausuosius" įstatymus ir gynęs prohibiciją, pranešė, kad savo nusistatymą pakeičiąs ir dabar kovosiąs prieš prohibiciją.

LINDBERGH VĖL SKRIS

New York, birželio 6. — Garsūsis lakūnas pulkininkas Charles A. Lindbergh pareiškė šią vasarą orlaiviu per vandenyną skrisiąs į Japoniją, Kiniją ir tt. Kartu su juo skrisianti ir jo žmona.

UŽ VAGYSTĘ 30 METŲ KALĖJIMO

New York. — Birželio 5 d. teisėjas Collins pripažino, kad W. F. Sutton, 29 metų amžiaus, yra vienas iš pavojingiausių kriminalistų valstybėje ir pasmerkė jį 30 metų kalėjimo.

Praėjusių metų rudenį šis vagis buvo pavogęs brangenybių 130 tūkstančių dolerių vertės.

DEMPSEY KVIEČIA SHARKEY

Birželio 5 d. Sharkey menadžeris Johny Buckley gavo iš Jack Dempsey telegramą, kurioje jis kviečia Jack Sharkey rungtis šį rudenį su Baer-Uezudun rungtynių laimėtoju. Rungtynės turėtų įvykti Reno, Nev.

IŠPANIJOS BIZNIERIAI UŽ RESPUBLIKĄ

Madridas, birželio 6 d. — Ispanijos stambiųjų prekybos įstaigų komersantai ir šiaip įvairūs biznieriai, skaičiuje 1,500, laikinosios vyriausybės prezidentui pareiškė savo ištikimumą ir pasisakė už respubliką.

PROTESTUOJA PRIEŠ SAVO GARBĖS NARĮ

Londonas, birželio 5.—Anglų parlamento nariai turėjo gardaus juoko iš ministerio pirmininko MacDonald.

MacDonald vieną miestelio valgyklos [illegible] pasveikino vieną tarnaitę, laimėjusią Swepstake loterijoje $50,000. Apie tą pasveikinimą iš laikraščių [illegible] tautinė sąjunga kovai prieš loterijas ir kortavimą. Šios organizacijos garbės vicepirmininku yra MacDonald, todėl organizacija pasiuntė jam protesto laišką.

ISPANIJA LAUKIA RINKIMŲ

Madridas, birž. 5. — Ispanijos respublikonų laikraščiai pradėjo smarkią agitaciją už respublikoniškas partijas. Birželio 28 d. įvyksta visuotiniai rinkimai į steigiamąjį seimą.

Laikinasis prezidentas Alcala Zamora ir vidaus reikalų ministeris Miguel Maura iš respublikonų dešiniosios grupės perėjo į kairiąją.

PASISAVINO $90,000 IR PASIDAVĖ

Salem. — Merchants National banko buvęs kasininkas-padėjas, pasisavinęs banko $90,000, po 17 dienų slapstymosi pasidavė į policijos rankas.

MUSSOLINI JAU NUOLAIDESNIS

Roma, birželio 5. — Italijos premjeras Mussolini, uždaręs Katalikų Akcijos organizaciją, sutikó leisti veikti katalikių moterų ir merginų klubams. Tačiau Popiežius Pius XI griežtai pareikalavo atidaryti visus klubus, arba nė vieno.

POPIEŽIUS SUSILAUKIA DIDŽIAUSIO PRITARIMO

ANGLIJOJE NAUJAS RINKIMŲ ĮSTATYMAS

Londonas, birž. 2. — Anglijos žemesnieji rūmai (parlamentas) trečiuoju skaitymu priėmė rinkimų reformos įstatymo projektą, kuris, kaip laukiama, visai pakeis dabartinę rinkimų sistemą. Įstatymo projektas pasiųstas lordų rūmams.

VOLDEMARAS PRAŠOSI Į KAUNĄ

Kaunas. — Lietuvos laikraščiai pranešą, kad p. Voldemaras, gyvenąs ištrėmime Plateliuose, yra padavęs vyriausybei prašymą, kad leistų jam apsigyventi Kaune.

Pranešama irgi, kad Voldemaras esąs traukiamas teismo atsakomybėn dėl pernykščio pasikėsinimo prieš kriminalinės policijos direktorių.

VYSKUPAS BŪČYS ATVYKO

New York. — Birželio 5 d. į New York uostą atvyko J. E. Vysk. Petras Būčys, M. L. C. [illegible] laukė birželio 6 d., bet laivas atplaukė viena diena anksčiau, todėl Vyskupo nieks iš lietuvių nepasitikė.

Birželio 7 d. Vyskupui Būčiui pagerbti New Yorke įvyko didelis banketas, kuriam vadovavo iš anksto susidaręs komitetas.

Birželio 8 d. Vyskupas Būčys apžiūri Marijonų naują įstaigą Marijampolyje, Thompson, Conn., birž. 9 d. vyksta į Hartford pas tos diecezijos vyskupą, o birželio 10 d. išvyksta į Washington, D. C., iš kur vyks į Chicago, Ill.

Manoma, kad vyskupas Būčys aplankys rytų apeigų katalikus.

MIRĖ KANADOS KARDINOLAS

Quebec. — Birželio 6 d. iškilmingai palaidotas Kanados kardinolas Raymond Marie Rouleau, miręs gegužės 31 d.

Laidotuvėse dalyvavo Popiežiaus atstovas, Kanados premjeras, Anglijos katalikaus ir Kanados generalgubernatoriaus atstovai ir kiti. Laidotuvėse nepasakyta jokių kalbų, nes tokį norą prieš mirtį Kardinolas pareiškė. Buvo tik perskaitytas Kardinolo parašytas laiškas, kuriame jis atsisveikina su visais ir atleidžia, jei kam ką nors bloga yra padaręs.

Vatikano Miestas, birž. 7. — Popiežius Pius XI, šiuo metu turįs didelių nemalonumų su Italijos vyriausybe dėl katalikų organizacijų, iš viso pasaulio gauna daugybę telegramų, laiškų, kuriuose įvairūs asmenys, organizacijos reiškia Popiežiui savo pritarimą ir simpatijas.

Vatikane išeinąs laikraštis Observatore Romano rašo, kad ne tik Italijos, bet viso pasaulio geri katalikai yra ir turi būti su Popiežiumi.

Mussolini nenusileidžia ir katalikų klubų neleidžia atidaryti.

POPIEŽIUS ATŠAUKĖ ATSTOVĄ IŠ LIETUVOS

Vatikanas, birželio 7 d. — Iš Vatikano oficialiai pranešama, kad Popiežiaus atstovas Lietuvai arkivyskupas Ricardo Bartoloni atšauktas.

Iš Berlyno birželio 6 d. buvo pranešta, kad arkiv. Bartoloni gavęs Lietuvos tautininkų vyriausybės įsakymą išvykti iš Lietuvos per 24 valandas. Bet Vatikanas [illegible] kad atstovas atšauktas, o ne ištremtas.

VARNIAI SUSILAUKIA NAUJŲ SVEČIŲ

Kaunas, geg. 27. d.—Tautininkų vyriausybės parėdymu, į Varnių kalėjimą 6 mėnesiams išsiųstas moksleivių ateitininkų sąjungos vicepirmininkas stud. Juozas Gratkauskas, o tos sąjungos sekretorius Juozas Žemaitaitis ištremtas į tėviškę 6 mėnesiams.

NAUTILUS IŠPLAUKĖ

Provincetown, birž. 5. — Hubert Wilkins vadovaujant, laivas Nautilus išplaukė į Anglija, iš kur plauks į šiaurės ašigalį. Laivas yra povandeninis ir Wilkins tikisi padaryti pirmą kelionę į šiaurės ašigalį po vandeniu. Kartu su Wilkins'u vyksta 16 mokslininkų. Kelionę laikoma labai pavojinga.

ITALIJOS KATALIKAI VĖL ORGANIZUOJASI

Roma, birželio 7.—Mussoliniui uždarius katalikų organizaciją, jos klubai, katalikai nenusimena ir dabar organizuoja naujus klubus, kurie vadinsis kongregacijomis ir bus katalikų Bažnyčios didesnėje priežiūroje, negu uždarytieji klubai.

Žinios Iš Lietuvos

LIETUVOS EKONOMINĖ KRONIKA

Lietuvos banko žiniomis, Lietuvos prekyboj ir pramonėj šiais metais jokių esminių pakeitimų nepastebėta. Šiokio tokio gyvumo pastebėta tik linų prekyboj. Gana gerai eina statybos medžiagos prekyba.

Naujų įmonių šiais metais įsisteigė 24, kurių bendra investuoto kapitalo suma sudaro apie 3 mil. litų. Tačiau 2 mil. lt. yra investuoti į Panevėžio "Maisto" skerdyklas, taigi likusios 23 įmonės tebėra visai nedidelė ar net ir smulkios (malūnai, lentpiūvės, pieninės, viena aliejaus ir viena skardos dirbinių dirbtuvė). Tuo pat laiku subankrutavo 23 firmos, iš kurių 17 provincijoj ir 6 Kaune. Iš subankrutavusių firmų buvo: 8—manufaktūros, 2—avalynės, 2 — kolonialių prekių, 2 — vartotojų b-vės, viena tabako ir papirosų fabrikas, viena saldainių dirbtuvė, viena nerinių dirbtuvė ir viena viešbutis, be to, viena kredito įstaiga (Klaipėdos laukininkų bankas). Šių firmų skolos siekia apie 6½ mil. lt., iš kurių pusė tenka vietos ir pusė užsienių kreditoriams. Spėjama, kad kreditorių nuostolis sieks nemažiau 2½ mil. litų.

Suprotestuotų vekselių suma per pirmąjį šių metų ketvirtį pasiekė 12,7 mil. litų, prieš 11,3 mil. lt. 1930 m. ir 17,6 mil. lt.—1929 m. Tokiu būdu protestuotų vekselių suma šiemet yra didesnė už pereitų metų, bet žymiai mažesnė už 1929 m. pirmąjį ketvirtį.

KĄ PADARĖ POTVYNIS?

Neries upės potvynio metu Trakų apskr. gyventojams yra padaryta nuostolių apie 48,230 litų sumai.

Potvynio metu daugiausia nukentėjo trobesiai, kurių dalis vandens nunešta, ir javais užsėti laukai, kurie apnešti smėliu ir vietomis išrausti.

SUDEGĖ DARŽINĖ SU ŪKIO PADARGAIS

Šiaulių apskr. Ginkūnų dvare sudegė pil. Flėdžinskienės daržinė su buvusiais ten ūkio padargais. Nuostolių padaryta 22,000 litų sumai. Daržinė apdrausta buvo 10,000 litų.

SUDEGĖ 7 NAMAI

Šiomis dienomis Lėginių m., Šiaulių apskr., buvo gaisras, kurio metu sudegė 6 gyvenamieji ir vienas negyvenamas trobesiai. Nuostolių padaryta apie 20,000 litų. Turtas apdraustas nebuvo.

KAIMYNAI APVOGĖ KAIMYNĄ

Baičiškės km., Šilalės val., gegužės 4 d. buvo pavogta iz Petravičiaus kumelė, verta 800 lt. Pradėjus tardymą, vagys buvo susekti. Pasirodė, kad kumelę buvo pavogę artimi kaimynai. Kumelę turėjo grąžinti savininkui, o vagis atsisėsti į šaltąją.

IŠPUVO RUGIAI

Vainutas. Šiemet dėl gilios ir ilgos žiemos, smarkiai nukentėjo visoje Žvingių apylinkėje žiemkenčiai. Mažiau nukentėjo dobilai.

Palyginus su praėjusių metų žiemkenčiais galima spėti, kad šiemet teužaugs retia dalis pernykščio derliaus. Daugumoje vietų teks ugnius išarti ir jų vieton sėti vasarojų.

Vidaklė (Raseinių aps.) Prakiškių kaimo gyventojas P. Simas Narbutas nemaža pasigamino samogonkės ir alaus, pasikvietė savo giminės ir sau pritariančius kaimynus ir š. m. balandžio mėn. 12 dieną apie 12 val. p. p. pradėjo krikštynų balių. Šaliavojo vyrai ir moterys, visi traukė samagonkę kaip iš ožio rago. Nuo jos seniai pajaunėjo ir nuliūdę prasiinksmėjo. Griežikai griežia "tancius," o visi ten buvusieji juos tancevojo. Nuo "tancių" griuvo kėdės, suolai ir stalai su užkanda ir samagonke. Apie 12 val. naktį vedusieji užsimanė mainyti žmonomis ir su jomis eiti pasidžiaugti. Kiti nuėjo miegoti, o kurie džiaugėsi, išmėginę džiaugsmą ir patyrę, kad už mainus be pasigailėjimo galima viens kitam duoti priedų, pradėjo jais dalytis. Vienam teko statinė į galvą, o kitiems kumščiai ir kas pakliuvo. Ponui P. V. nuo gero priedo kelias dienas buvo užjuodavę antakiai.

NUO PAPIROSO SUDEGĖ VISAS KAIMAS IŠ 30 TROBESIŲ

Gegužės mėn. 18 d. Šešonių km., Žąslių vals., kilo gaisras, per kurį to kaimo ūkininkų sudegė 8 gyvenamieji namai ir 22 kiti trobesiai su buvusiais juose daiktais, ūkio padargais ir gyvuliais: 1 telyčia, 5 paršais. Viso nuostolių padaryta 90,300 litų sumai. Sudegė trobesiai apdrausti nebuvo. Gaisras kilo iš ūkininko Liupševičiaus Juozo kluopo. Gaisro priežastis — neatsargumas su papirosais.

Okupuotoje Lietuvoje

IŠ ŠUVALKŲ KRAŠTO

Paskutu metu šio krašto jaunimas pamažu žengia pirmyn. Beveik kiekviename sodžiuje gyventojai turi įsisteigę Lietuvių Šv. Kazimiero Dr-jos skyrių. Tų skyrių dauguma dirba energingai: ruošia vakarus, šaukia kas mėnuo susirinkimą, rengia įvairiausius koncertus ir t. t. Tačiau keletas skyrių kažkodėl pamojo ranka į tą kilnųjį darbą. Žinoma, kad nustojus veikti, viskas nyksta. Taip pav. tų skyrių knygynėlimose knygėlės apiplėšiosios, pripaišytos visokių biauriausių paveikslėlių, kitos gi valkiojasi išskolintos, žodžiu, nyksta. Tokie skyriai vargais negalės vieną kartą į metus sušaukia susirinkimą, bet ir tą vieną susirinkimą paverčia šokiais. Tokio skyriaus nariai daro viso krašto lietuviams gėdą ir tai kiekviename žingsnyje. Pav. nekalbant apie jų triukšmavimą per vaidinimus, jei jie kada suvaidina vakarą, tai už surinktus pinigus prisiperka degtinės, o paskui įkaušę eina darban su peiliais.

"RYTO" MOKYKLŲ TINKLAS

"Vilniaus Varpas" praneša, kad "Rytas," be Švenčionių "Ryto," 1930—31 mokslo metais turi Vilniuj Vytauto Didžiojo gimnaziją su 345 mokiniais ir 37 mokytojais ir dviklasę mokyklą su trimis mokytojais ir 57 vaikais, o provincijoj, Vilniaus, Braslavos, Švenčionių, Ašmenos, Lydos, Gardino ir Suvalkų apskrityse 90 veikiančių mokyklų su 93 mokytojais ir 3,231 vaiku. Be to, draugija turi šešias leistas mokyklas, kurioms dar mokytojai nepatvirtinti. Šių mokslo metų pradžioj duota tik dviem naujom mokyklom koncesijos, nors buvo parašyta 20 naujų mokyklų koncesijų.

VĖL ATSIRADO STUMBRŲ

Lenkų laikraščiai pranešą, kad Bielaviežos giriose vėl įsiveisė stumbrai. Prieš kurį laiką buvo atgabenti keli užsieniuose pirkti stumbrai. Šiomis dienomis jie susilaukė prieaugliaus. Miškų administracija labai rūpinasi stumbrais, net nori uždrausti lankytis tose girių dalyse, kur stumbrai laikosi.

IŠKĖLĖ PASKANDINTĄ KRYŽIŲ

Pernai metais nežinomi piktadariai Meironyse, Daugeliškio valsč., nuvertė lietuvių pastatytą kryžių ir paskandino jį ežere. Meironiečiai ilgai dirbo, norėdami kryžių ištraukti, bet viskas veltui. Tik šiomis dienomis jiems pavyko paskandintą kryžių iškelti.

KUN. BUDRECKIS VĖL DĖSTYS TIKYBĄ

Prieš kurį laiką Pelesos parapijos kleb., kun. Budreckis, kuris tikybos mokė Padzitvės mokykloj nuo jos įkūrimo, nuo to darbo buvo priverstas pasitraukti, kai iš jo buvo pareikalauta dėstyti tikybą lenkų kalba. Tačiau vaikų tėvai griežtai nusistatė neleisti savo vaikus mokyti tikybos lenkiškai. Jų griežtumas pasiekė savo tikslą: šiomis dienomis Lydos inspektorjatas kreipėsi į kun. Budreckį, prašydamas, kad jis vėl apsiimtų mokyti tikybos Padzitvės mokykloj.

PELESOS PARAPIJOS DELEGACIJA PAS POPIEŽIAUS NUNCIJŲ VARŠUVOJE

Buvome rašę, kad, keliant priverstinai Pelesos parapijos klebona kun. Budreckį, — buvo atvykusi pas J. E. Vilniaus Arkivyskupą Pelesos parapijos delegacija prašyti palikti Pelesoje ligšiolinį kun. klebona. Tačiau J. E. Arkivyskupas delegacijos maldavimo neišklausė.

Tuomet pelesiečiai, visi be skirtumo, surašė prašymą Popiežiaus Nuncijui Varšuvoje, prašydami išklausyti jų maldavimo ir palikti kun. Budreckį Pelesoje. Po prašymu pasirašė šių sodžių gyventojai: Pelesos, Padzitvės, Bavalakės, Druskinykų, Piliūnų, Leliūnų ir Dubinių — viso labo apie 1000 parašų.

Pereitų antradienį tą prašymą su visos parapijos parašais nuvežė Varšuvon išrinkta parapijiečių delegacija. Tą dieną delegacija priėmė Nunciaus sekretorius ir išklausęs paaiškinimų priėmė prašymą.

Atsakymą žadėjo duoti greitu laiku.

Didžiausioji laimė yra meilė.— M. Pečkauskaitė.

AR JAU ĮSIGIJAI DARBININKŲ KALENDORIŲ?

L. D. S. šiems 1931 metams išleido gražų, didelį ir įdomų kalendorių. Kalendorius knygos formato. Turi 100 puslapių. Jame pilna įvairiausių ir naudingiausių žinių.

Kalendorius tekaštuoja tik 25 centai. L. D. S. nariams—15 centų.

Kalendorius gaunamas "Darbininko" buveinėje, 366 West Broadway, South Boston, Mass.

Pasiskubink, kol dar neišparduota.

GERESNĖ SVEIKATA, DIDESNIS STIPRUMAS

Silpni, liesieji vyrai ir moterys, ras Nuga-Tone pastebėtinas sveikatos ir spėkos vaistas. Ši puiki, gydomoji švaistė kūną nuo ligų perų. Jis suteikia naujų spėkų ir stiprumą silpnam skilviui ir kitiems organams. Po ėmimo Nuga-Tone per trumpą laiką jūs turėsite geresnį apetitą, maistas bus lengviau suvirškinamas, jūs būsite sveikesnis ir stipresnis ir miegas bus poilsingas ir atgaivinantis. Nuga-Tone yra parduodamas aptiekinėse. Jeigu aptiekininkas neturi jo, paprašykite jį užsakyti dėl jūs iš savo vaistininko.

PROTOKOLAS

LDS. N. A. apskrities suvažiavimas įvyko gegužės 24 d. 1931 m. šv. Jurgio parapijos svetainėje.

Susirinkimą atidarė apskr. pirmininkas Vl. Paulauskas 1:30 val. po pietų. Maldą atkalbėjo kun. K. Urbonavičius, kurs paaukė ir prakalbėjo, linkėdamas dalyviams geriausių pasekmių, svarstant organizacijos reikalus.

1. Buvo išsiankta delegatų vardai:

1-ma kp., Boston, Mass.: A. Zalpeckas, J. Glineckis, P. Milius, O. Siaurienė, J. Laučka ir V. Tamoliūnas.

2-ra kp., Montello, Mass.: K. Grigas, L. Kumpa, A. Babulis, J. Jeskelevičius, A. Akstinas ir kun. J. Švagždys.

3-čia kp., Norwood, Mass.: J. Verseckas, K. Akstinas, H. Balutis, J. Adukonis, J. Tvaska, A. Fedas, B. Adomaitienė, S. Kazulevičius, K. Klimavičius, S. Jasionis ir J. Saštavickas.

8-ta kp., Cambridge, Mass.: A. Vaisiauskas, O. Smilgienė, J. Smilgis, A. Zaveckas, Vl. Jakas ir J. Malinauskas.

65-ta kp., Nashua, N. H.: K. Nadzeika.

70-ta kp., Lawrence, Mass.: K. Venčius, S. Čeikauskas, K. Karlavičius.

97 kp., Lowell, Mass.: T. Verseckas, J. Norkūnas, Vl. Paulauskas, D. Misevičius, M. Andriuškevičienė.

Nuo Centro — A. F. Kneižys.

2. Sesijai vesti išrinkta sena valdyba — pirm. Vl. Paulauskas, pagelb. S. Čeikauskas, rašt. K. Nadzeika, tvarkdarys — J. Adukonis.

Į mandatų ir rezoliucijų komisiją — J. Smilgis, J. Laučka, J. Glineckis.

3. Skaitoma protokolas iš praeito suvažiavimo. Priimtas vienbalsiai.

4. Mandatų komisija įteikia raportą, kad visi mandatai geri ir atstovauja 7 kuopas 37 delegatai.

5. Seka raportai iš protokolo. Skirta centą apskričiui $160.00 "Darbininko" namo bonams atmokėti palikta ateičiai. Iš rengiamo išvažiavimo gegužės 30 d. Montello, Mass. komisijos raporto paaiškėjo, kad prisirengimas eina pirmyn.

6. LDS. apskrities antrą išvažiavimą rengti Lawrence, Mass., rugsėjo mėn. ir palikta Lawrence kuopai rūpintis tuo išvažiavimu. Iš delegatų į komisiją išrinkta O. Čeikauskas ir K. Karlavičius. Pelnas pusiau su parapija.

Įnešimai

7. 65 kp.: 1) kad LDS. apskrities suvažiavimai būtų pavasarį ir rudenį. Tas palikta apskrities valdybai. 2) kad Centro valdyba pildytų seimo nutarimus ir kad įdėjusiu atsišaukimą į kuopas, prašant priskėti prie bonų išpirkimo. Priimta. 3) Kad "Darbininke" būtų paskelbta kuopų raštininkų antrašai nors vieną kartą per metus. Priimta.

97 kuopos įnešimai:

1) Pageidaujama, kad "Darbininko" puslapiai būtų grąžinami įvairiais paveikslais. Palikta redakcijai.

2) Kad "Darbininke" būtų įvedama kartą į mėnesį LDS. kuopų kronika. Priimta.

3) Kad apskritys pasirūpintų žiemos metu paskatint kuopas surengt prakalbas arba, jei bus reikalas, prisiųsti kiekvienai kuopai kalbėtoją. Priimta.

4) Pageidaujama, kad kiekvieną mėnesį "Darb-ke" viename puslapy tilptų žinios iš viso pasaulio darbininkų gyvenimo. Priimta.

5) Kadangi LDS. organizacijoj priklauso ir daug moterų, tai pageidauja, kad kartą į mėnesį "Darb-ke" tilptų moterų skyrius, kuriame būtų aiškinama apie valgių gaminimą, namų ruošą ir t. t. Priimta.

8. Rezoliucijų komisijos pasiūlytos ir priimtos rezoliucijos:

1) Suvažiavimas pageidauja, kad šių metų LDS. seime būtų tinkamai paminėta Popiežiaus Leono XIII enciklikos "Rerum Novarum" 40 metų sukaktuvės sąryšyje su dabartinio Popiežiaus Piaus XI nauju raštu apie darbo klausimą.

2) Suvažiavimas kviečia visas LDS. kuopas paskirti savo korespondentus, kad jie nuolatos rašytų "Darbininkui" žinutės iš savo kolonijos darbininkų gyvenimo.

3) Suvažiavimas pageidauja, kad apskrities valdyba kiekvienam suvažiavimui patiektų dienotvarkę.

9. Kalbama apie LDS. Seimo rengimo laiką. Po ilgų svarstymų palikta Centro Valdybai.

10. Į Seimą iš apskrities nutarta siųsti tris atstovus ir rinkta slaptu balsavimu iš devynių kandidatų, kuriais pasiūlyta: J. Laučka, O. Siaurienė, A. Vaisiauskas, J. Versiackas, L. Kumpa, V. Tamoliūnas, O. Šmilgienė, S. Čeikauskas, J. Norkūnas. Dauguma balsų išrinkti: J. Laučka, A. Vaisiauskas, J. Versiackas. Delegatams bus apmokėtos kelionės ir laidos ir 5 doleriai į dieną.

9. Apskrities valdybos ir komisijų raportai priimta.

12. Atsisakius senai valdybai buvo rinkta nauja. Dauguma balsų pirmininku išrinktas K. Grigas, vice-pirm. — L. Kumpa; rašt. — T. Verseckas, iždininku — S. Čeikauskas, iždo globėjais — J. Jeskelevičius ir J. Norkūnas. Dvi sios vado reikalų nutarta kreipti į Naujos Anglijos Kunigų Vienybę, kad ji paskirtų. Tas palikta valdybai.

13. Išreikšta didžiausia padėka kun. K. Urbonavičiui už sutelktą mą svetainės ir dalyvavimą posėdyje.

14. Kitas suvažiavimas įvyks Lawrence, Mass. sausio mėnesį.

Susirinkimas užsibaigė 6 val. vakare.

Pirm. Vl. Paulauskas
Rašt. K. Nadzeika.

PRANEŠIMAS

A. L. R. K. Federacijos Naujos Anglijos apskrities suvažiavimas įvyks liepos 19 d., š. m., 1-mą val. po pietų, lietuvių parapijos svetainėje, Cambridge, Mass.

Gerbiami Federacijos skyriai, malonėkite išrinkti kuo daugiausia atstovų į šį suvažiavimą, nes yra daug svarbių reikalų aptarti organizacijos gerovei. Šis suvažiavimas yra metinis ir paskutinis prieš Federacijos kongresą. Taigi prašome gerbiamų dvasiškių ir svietiškių parašyti referatų suvažiavimui. Federacijos skyriai rengiami užsimokėti savo duokles apskritį. Pinigus siųskite apskrities iždininkui: J. Versiackas 5[illegible] Pleasant St., Norwood, Mass.

Apskrities valdyba:
Pirm. V. J. Kudirka
Rašt. S. Čeikauskas
Ižd. J. Versiackas

Kas iš gerbiamųjų lietuvių norėtų užsirašyti laikraštį "Darbininką," malonėkite kreiptis prie manęs, o aš visuomet noriai patarnausiu. Už savo darbą jokio atlyginimo nereikalauju. Laikraštis "Darbininkas" išeina du kartu savaitėje. Kam būtų perbrangu du kartus savaitėje gali užsirašyti vieną kartą savaitėje, t. y. penktadienio numeris.

Visais spaudos reikalais kreipkitės pas

F. J. BLAVACKAS
7 Mott Street, Worcester, Mass.

Profesionalai, biznieriai, pramoniečiai, kurie skelbiasi "Darbininke," tikrai verti skaitytojų paramos.
Visi garsinkitės "Darbininke."

KLAIPĖDON

SKANDINAVIJ-AMERIKOS LINIJA
ATLANKYKIME LIETUVĄ
REMKIME SAVO UOSTĄ—KLAIPĖDĄ
Kam baidotis po svetimus kraštus kuomet dėl lietuvių yra palankesnė susisiekimas New York—Kopenhaga—Klaipėda.

Lietuvių R. K. Susiv. Amerikoje Pirmoji Ekskursija
Gegužės-May 29-tą dieną Laivu "FREDERIK VIII"
Linksmiausia Vyrų Ekskursija Tiesiog į KLAIPĖDĄ
Birželio-June 6-tą dieną Laivu "HELLIG OLAV"

Amerikos Lietuvių Jaunuolių Ekskursijos
Rengia Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras
Liepos-July 3 dieną Laivu "FREDERIK VIII"
Liepos-July 26 dieną Laivu "UNITED STATES"
Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos Užgirtos

Visos pastangos bus pulvotos padaryti kelionę atsakančią ir jūsų pilnumą ir užganėdinimą dėl tų, kurie dalyvaus ekskursijoje.
Reikalaukite Nuo Šių Agentų Laivakorčių nuo:

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
Lietuvos Pašto Valdybos Kontraktuotos Paštui Vežėjai
27 Whitehall Street, New York City
345 Washington St., Boston, Mass. 120 La Salle St., Chicago, Ill.
27 Whitehall St., New York. 500 St. Antoine St., Montreal, Que., Canada

WHY SHE MARRIED

Mrs. Henpeck—Why, I only married you to spite Dick Jones.

Mr. Henpeck—Glad to hear it. Heretofore I thought it was because you had a grudge against me.

JUST A TEASER

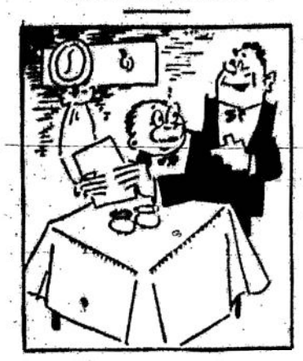

Customer—How is it that the quail on your bill of fare is always struck off?

Waiter—That's just a fancy touch. We never had a quail in the joint.

REASON FOR CONFIDENCE

"I have great confidence in Jones."

"That so?"

"Yes, I had a good 10-cent cigar stolen from my vest pocket the other day and he didn't reach over and take it."

CHILDREN IN WAY

The Nurse—Are you going to take the children out in the automobile today, ma'am?

Mrs. DeSwell—Oh, no, not today. I think Fido needs some air today.

THEY'LL DROP DEAD

"How can I get rid of my creditors?"

"Pay 'em something on account and they'll all drop dead."

GOOD USE FOR JOKES

Humorist—Were those jokes of mine accepted?

Editor—Yes, we'll use them in the music department and offer prizes to the lucky guessers of the points in them.

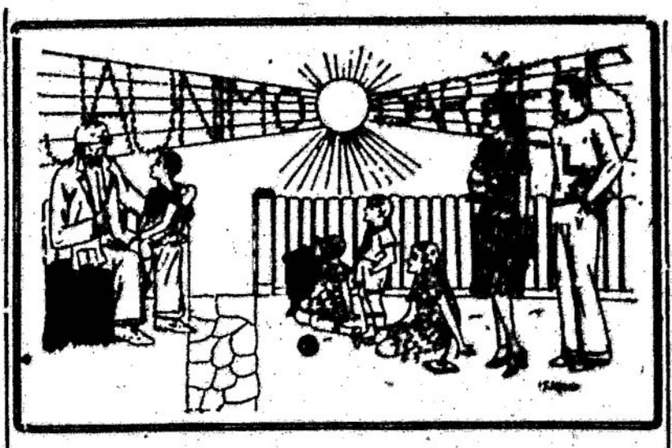

DAILĖS-MENO RATELIO MUZIKA

Pradėdant pirmą aprašymą apie smuiką ir balsą, kurie sudaro svarbią vietą lietuvių muzikoje, mes pradėsime nuo smuiko.

Smuikas yra vienas iš seniausių ir svarbiausių muzikos įrankių. Toki garsūs tautų vadai, kaip mūsų garsusis Vytautas, dabartinis Belgijos karalius ir Italijos premjeras Mussolini, vartojo ar vartoja smuiką. Taipgi smuiką vartoja garsusis prof. Einstein, o ką kalbėti apie Fitz Kreisler, muzikos pasauly gerai žinomą geriausią smuikininką dabartinių laiku.

Smuikas yra vienas iš sunkiausių muzikos įrankių mokytis. Jis yra didžiausiuose Lietuvos ir Amerikos orkestruose, kaip Roxy, Manhattan, Philharmonic.

Pradedant vartoti smuiką, daugelis tiki, kad su trumpais pirštais ir mažom rankom negalima išmokti smuikuoti. Tai yra neteisinga. Pavyzdžiui: Sivori, senesnių laikų smuikininkas, italo Paganini mokinys, turėjo mažą ranką ir trumpus pirštus. Daugelis dabartinių klasiškų orkestrų smuikininkų yra apdovanoti mažom rankom ir trumpais pirštais, kaip Mischa Elman, Fitz Kreisler ir daug dar kitų.

Yra daug nesusipratimų tarp smuiko mokytojų apie rankos drebėjimą (vibration).

Vienas raštas apie šį dalyką buvo atsakytas į vieną muzikos mėnraštį gerai žinomo amerikiečio smuikininko solisto, Albert Meiff, kuris sako, kad išpildant greitą muziką, nereikia rankos drebinti. Šis pripratimas prie greitos muzikos yra labai nęgeras ir kada tas pripratimas bus pamestas, tai tam smuikininkui bus geriau.

Kai kas sako, kad nykstąs susidomėjimas smuiku. Bet štai vienas gerai žinomas smuikininkas Yascha Heifen, gimęs Vilniuj (jo grojimą galima girdėti per radio didžiausias stotis-sekmadieniais), nesenai gavo $150,000 už tik vieną pasirodymą koncerte.

Tai parodo, kad smuiku susidomėjimas neišnyksta ir kad smuikas gyvuos per ilgus laikus.

V. M. A.

BALSAS

Balsas yra vienas iš reikalingiausių žmogui kasdieninių dalykų. Jį reikia užlaikyt, kaip kitas brangenybes, kurios yra mums labai reikalingos. Balsą reikia išdirbt. Kas būtų, jei mūsų radio stočių kalbėtojai kalbėtų šaltai arba užkimę?

Dainavime yra svarbu išmokti valdyti savo kvėpavimą. Kvėpavimas yra labai svarbus, todėl jį reikia taip, kaip balsą arba kaip brangų laikrodėlį ar auksinį žiedą saugoti, užlaikyti. Turėti gerą ir sveiką kūną ir gerą balsą kalbėjimui arba dainavimui, labai gerai yra prie atdaro lango kvėpuoti šviežiu oru giliai kas rytą apie penkias minutes. Jeigu šį patarimą mėgintumėt vartoti kelis kartus, tai matytumėt, kaip jūs lengviau kalbėtumėt arba dainuotumėt ir ypač dainavimo metu būtų lengviau kvėpuoti.

Yra mokyklų, kurios moko dainuoti ir ima nuo jaunesnių dainininkų po kelis dolerius į savaitę ir mokina dainuot. Visos tokios mokyklos tai daro ne išmokinimo tikslu, bet tik pasidarbuoja savo naudai.

Yra dainininkų, kurie turi labai gerą balsą, bet jokio muzikos įrankio nemoka vartoti, ir tie dainininkai yra labai nelaimingi, kadangi jiem yra labai sunku surasti dainos tikrą skambėjimą. Vienas iš svarbiausių įrankių balso gerovei yra pianas.

Nėra reikalo mokytis pianu gerai skambinti, kad būtum gerai išsilavinusiu pianistu, bet svarbu nors pažinti gaidas, kadangi bus lengviau dainuoti ir suprasti dainelę, kurią dainuosim.

V. Jagminas

PENKI ŠIMTAI METŲ ANT VANDENYNO

Kaip žmogus pakilė nuo vandens į orą. Burinis laivas, garlaivis, aeroplanas, cepelinas. Radio. Jūros nugalėtojai ir josios aukos. Nuo Kolumbo iki cepelino.

Pirmuoju Atlanto vandenyno nugalėtoju skaitomas Kristoforas Kolumbas. Jis tvirtai tikėjo, kad žemė yra apvali ir nutarė ją apvažiuoti. Su trimis mažais laivais jis išplaukė iš Ispanijos uosto Palos 1492 metų rugpiūčio mėn. 3 d. ir tų pačių metų spalių mėn. 12 d. jau pasiekė Vidurinės Amerikos Waltlingo salą.

Daugiau kaip tris šimtmečius burinis laivas valdė vandenyną. Pagaliau 1681 m. Papin'as sumanė pajudinti laivus garo jėgos pagalba. Praėjus dvidešimt šešiems metams, pasirodė, jog tas sumanymas yra įgyvendinamas. Papin'as pastatė garu ir irklais varomą laivą ir ėmė plaukioti Fuldos upe. Nežiūrėdamas į administracijos draudimą, jis mėgino plaukti toliaus, į Angliją, bet pirm negu pavyko tat padaryti, prietaringi jūreiviai sudaužė jo garlaivį. Šis įvykis taip išgąsdino išradėją, jog kito garlaivio statyti jau nebedrįso.

Tik 1774 m. pranecūzai Perier'as ir Aueiron'as pradėjo bandyti savo išrastą garinę valtį. Aišku, tiems bandymams jie pasirinko ne vandenyną tarp Europos ir Amerikos, bet Senos upės pakrantes.

1804 m. Robertas Fulton'as pasiūlė Napoleonui, panaudoti garo jėgą prancūzų laivyne. Tačiau net ir Napoleonui toks sumanymas atrodė perdaug rizikingas. Po ketverių metų vienas amerikietis padirbo pirmą ratinį garlaivį, kuris, turėdamas 20 arklių jėgų mašiną, atliko bandomąją kelionę nuo Hudsono iš New Yorko iki Albany ir nuo to laiko ten pradėjo reguliarų susisiekimą.

1814 m., Amerikos prezidentui įsakius, pastatytas pirmas karo garlaivis "Fulton the First." Šis garlaivis, kuriuo prasideda nauja epoka jūrų karo istorijoj, ištikimai tarnavo penkiolika metų; galų gale sprogo. 1818 m. įvyko gana svarbus įvykis garlaivio istorijoj. Būtent: tristiebis, garu ir ratais varomas laivas "Sawannah" atplaukė per 26 dienas iš Amerikos į Angliją, plaukdamas 18 dienų garu, o likusį kelią būrėmis. Pirmas garlaivis, perplaukęs Atlanto vandenyną be burių pagalbos, yra anglų karo laivas, statytas 1833 m.

Garo navigacija padarė didelį šuolį į priekį, kai vietoj nepatogių ratų pradėjo vartoti lengvus sraigtus. Pirmą garinę — straigtinę valtį pastatė 1787 m. amerikietis Jonas Fitsch'as. Kiek vėliau, 1839 m., 6 arklių jėgų garlaivis "Civetta," savo pirmos kelionės metu, jau plaukė šešias mylias per valandą, be to, kartu veždamas 40 keleivių. Sunkūs ratai darė vos 60 apsisukimų per minutę; mūsų laikų sraigtai sukasi 50 kartų greičiau.

Reguliarų susisiekimą garlaiviais tarp Amerikos ir Europos įvedė 1838 m. laivų kompanija "Transatlantic." Pirmuoju plaukė anglų garlaivis "Great Western" ir, turėdamas 400 arklių jėgų garo mašiną, atliko kelionę iš Bristolio į New Yorką per 15 dienų. Šį kelią (3040 kilom.) dabartiniai garlaiviai, kurių dauguma turi 40,000 arklių jėgą, perplaukia vienos savaitės metu ir net dar greičiau.

Dabar eina kiek sudėtingesnė plaukimo - priemonė, kurios istorija prasideda taip pat Robertu Fulton'u. 1801 m. jis pastatė pirmą povandeninę valtį ir gerai ją apginklavo sprogstamąja medžiaga. Visa bėda, kad tuo išradimu niekas nenorėjo pasinaudoti. Tiktai 1906 m. vokiečiai, tie puikūs strategai, susiprato ir Kiele padirbo povandeninį laivą. Šitas išradimas turėjo labai žymią reikšmę pasaulinio karo metu. 1916 m. liepos mėn. 10 d. iš Atlanto vandenyno, Baltimorės uoste, išnėrė plieninė būtybė — pirmas atplaukęs iš Europos į Ameriką povandeninis laivas "Deutscland," kuris vėliau, veždamas kontrabandą į Ameriką, kažkur dingo.

Kitas, taip pat keistas įtaisas, jungiąs Europą su Amerika ir, be to, gulįs jūrių dugne, yra povandeninis telegrafas. Suprantama, juo negalima nešti žmonių ar prekių per vandenyną, bet už tai labai parankus žinių siuntimui. Pirmas toks telegrafinis kabelis buvo įtaisytas 1811 metais vienoj Bavarijos upėj. Gi apie sujungimą kabeliu Europos su Amerika teišdrįsta pagalvoti vos 1857 metais. — Šį milžinišką darbą sumanė amerikietis Field'as. Iš karto sumanymas visai nepasisekė, bet tat netrukdė jį pakartoti kitais metais. 1858 m. rugpiūčio mėn. 5 d., Naujasis ir Senasis Pasaulis buvo sujungtas 3745 kilometrų ilgumo kabeliu, turinčiu geroko medžio liemens storumą. Tačiau šis žmonijos triumfas tegyvavo vos vieną mėnesį; po tam kabelis pagedo. 1865 m. vėl surinko pinigus trečio kabelio statymui, bet ir tas iširo. Pagaliau, praėjus trejiems metams, pavyko nuleisti ketvirtas kabelis, kuris tebeveikia iki šiol.

Dar nuostabesnė mūsų nauja ženklų bei žodžių išnešiojimo priemonė — Radio. Genialus anglų fizikas J. E. Maxwell'is jau 1865 m. žinojo, kad elektromagnetinių bangų greitumas lygus šviesos greitumui (maždaug 300,000 kilom. per sekundę). Vienok beširdis likimas neleido jam matyti savo pranašavimų, Hertz'o įgyvendytų. Hertz'as norėjo sujungti bevieliu telegrafu dvi toli viena nuo antros esančias vietas. Nors jis pats abejojo sumanymo galimumu, tačiau po jo ankstybos mirties keli gabūs fizikai pasiekė tikslą. Tarp jų, jaunas italas Marconi išrado bevielį telegrafą—Radio. Marconi yra pirmas, kuris bevieliai telegrafavo per Atlanto vandenyną.

Buvo 1909 metais, kai Beériot'as padarė pirmą perjūrinį skridimą iš Prancūzijos į Angliją. Lygiai po dešimties metų pavyko pirmasis skridimas iš Europos į Ameriką. Tas drąsuolis buvo amerikietis Read'as. Jis išskrido iš New Yorko 1919 m. gegužės mėn. 16 d. ir 27 d., vos kartą nusileidęs, pasiekė Lisaboną. Sekantieji vandenyno nugalėtojai buvo Alock'as ir Brown'as, kurie tų pačių metų vasarą įveikė vandenyną hidroplanu. Jie irgi neišvengė nenusileidę, bet už tai 16 valandų būvyje nesustodami perskrido 3040 kilometrų.

Tokioms ilgoms kelionėms atlikti atkreipė akį orlaivis, galįs kartu paimti užtektinai benzino, tepalo ir k. Pirmasis vairuojamas orlaivis perskrido vandenyną 1919 m. liepos mėnesį. Tai buvo anglų orlaivis "R. 34." Jį pasekė 1924 m. spalių mėn. 12 d. vokiečių orlaivis "R. Z. 3." Šis lėkė tiesiai iš Friedrichshafeno į Lakenhurstą, tuo būdu nugalėdamas 8150 kilometrų per 72 valandas.

Prieš keterius metus paskyrė dideles premijas vandenyno perskridimui aeroplanu. Kaipo pirmąsias aukas paviliojo mirties glėbin prancūzus Nungesser'į ir Col'į.

Tačiau tat amerikiečio Lindbergh'o neišgąsdino ir praslinkus dvylikai dienų, t. y. 1927 m. gegužės mėn. 20 d., jis pradėjo tą pačią kelionę tik priešinga kryptimi. Jo nedidelis, 240 arklių jėgų motorinis aeroplanas, kurio mažiausias pagedimas reikštų neišvengiamą mirtį vandenyno bangose, nunešė jį prie tikslo — Paryžiaus. Šį atstumą viršijo Chamberlain'as ir Levin'as, kurie su "Miss Columbia" neaustodami perskrido 43 val. būvyje 6500 kilom. Jų tikslas buvo Berlynas.

Tais pačiais metais nelaimė nutiko pirmą šiaurės ašigalio perskridėją Byrd'ą ir jo tris bendrakeleivius. Nors, tiesa, jiems pavyko pasiekti Prancūziją, tačiau esant ūkanotai nakčiai, paklydo ir buvo laimingi nusileidę ant vandens, netoli kranto.

Rugpiūčio mėn. 27 d. vėl išsirengė kelionėn amerikiečiai Brock'as ir Schee'as ir per 23½ val. atskridė iš New Yorko į Groydeną (šalia Londono). Kiti mėginimai lėkti iš Europos į Ameriką aeroplanais "Bremen" ir "Europa" visai nepavyko dėliai nepalankaus oro. Lakūnai sugrįžo praėjus kelioms valandoms.

Neapgalvotai drąsiai išsirengė pražūtin 1927 m. rugpiūčio mėn. 31 d. "St. Raphael," su kuriuo kartu žuvo pirma vandenyno lakūnė moteris Lowenstein-Wertheim. Kiek vėliau be pėdsakų dingo aeroplanai "Old Glory" ir "Sir John Carling." Tų pačių, 1927, metų spalių mėnesį dar bandė skristi "American Girl," bet taip pat be pasisekimo. Lakūnus išgelbėjo pro šalį ėjęs laivas.

Nuo to laiko iki 1928 m. balandžio mėnesio nė vienas aeroplanas negalėjo lėkti iš Europos į Ameriką, nes kliudė vakarų audros ir ūkana. Tik balandžio mėn. 12 d., kai kažin kur žuvo anglas Hinchcliffe su dviem palydovais, pavyko vokiečių aeroplanui "Bremen," kurį valdė Kohl'is, Hunefeld'as ir Fitzmaurice, perskristi vandenyną. Jie nusileido ant negyvenamos salos, 450 kilom. į rytus nuo Niufundlando. Tai yra pirmas pasisekęs skridimas vakarų kryptimi.

Matome, kad iš 34 aeroplanų, bandžiusių lėkti per vandenyną (įskaitant žygius iš San Francisco į Honolulu) tiktai aštuoni pasiekė užsibrėžtą tikslą. Dešimts aeroplanų nežinia kur dingo, o iš devynių terasta vien šipuliai.

Bene paskutinius Atlanto vandenyno perskridimo laurus nuskynė "Graf Zeppelin," kuris per 112 valandų nuskrido į Ameriką ir per 71 val. sugrįžo Europon.

Vertė *P. Mis.*

Italija, S. Benigno.

Iš *"Ūkininko"*

Laimė, kaip nesveikata: kai jos nepastebi, vadinasi esi sveikas.—Turgenevas.

Greičiausi

PASAULY LAIVAI

BREMEN

EUROPA

Nuo Nepo 5 Dienos Ant Vandens per Cherbourg — 6 dienos per Bremen

TIK 7 DIENOS Į LIETUVĄ

Specialis traukinys iš Bremerhaven Arba nelaukit ekspresinio laivo

COLUMBUS

Taipgi nuolatiniai kas savaitę išplaukimai geri Ainemais Lloyd kabininiais laivais. Informacijų klauskit pas bile vietinį agentą arba

252 BOYLSTON ST. BOSTON

NORTH GERMAN

LLOYD

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	$4.00	Amerikoje metams	$4.00
Foreign yearly	$5.00	Užsieny metams	$5.00
Domestic once per week yearly	$2.00	Vieną kart savaitėje metams	$2.00
Foreign once per week yearly	$2.50	Užsieny 1 kart savaitėje metams	$2.50

"DARBININKAS"

306 West Broadway South Boston, Mass.

Telephone South Boston 0820

DIKTATORIAI IR BAŽNYČIA

Pastarieji įvykiai Italijoj, kur diktatorius Mussolini stojo kovon su Katalikų Bažnyčia, nustebino pasaulį atkakliu pasiryžimu nesubrendusio ir blogai suprasto patrijotizmo paminti po kojų katalikišką akciją bei gyvą, veikiantį tikėjimą, kurs nori vesti žmoniją prie Kristaus. Jei tikėjimas būtų pasyvus ir apsnūdęs, fašistai kol kas jį pakęstų, bet kuomet tikėjimas nori pasireikšti darbais, — o jis be gerų darbų yra miręs—perdaug įsisvajoję šovinistiški patrijotėliai numato jame savo veikimo priešą ir visiškai nori jį paneigti. Savotiškam įsikarščiavime jie nemato, kad gyvas, veiklus tikėjimas kaip tik padeda vystytis sveikam patrijotizmui ir daug palengvina tautos vadams tvarkyti valstybės reikalus. Bet su diktatoriais visuomet taip yra: įsiskverbę valdžion kokiam kriziui užėjus, jie visomis keturiomis nusitveria už valstybės vairo ir nebenori jo paleisti, nežiūrint, kad ir visa tauta dejuotų po jų jungu ir norėtų kuo veikiausiai jų nusikratyti.

Diktatorystė kyla iš kokios nors politinės suirutės. Diktatorius kartais pats įsiskverbia valdžion, kartais jį pastato kokia partija, pridėjusi liepto galą ir nematanti kitoniškos išeities iš desperatiško padėjimo. Bet viename ir kitame atsitikime savaime numanoma, kad diktatorius tik tolei valdys, kol užsibaigs esamasis krizis; dalykams sugrįžus normalėn padėtin, jis turi pasišalinti ir duoti progos valstybei susitvarkyti kaip tinkama ir grįžti prie tokios valdymosi sistemos, kokios ji labiausiai pageidauja. Tačiau retai koks diktatorius tai padaro. Dažniausiai jie įsigyja begalinės puikybės ir paragavę valdžios, nebnori jos iš savo rankų paleisti. Taip darė Julius Cezaris, kol buvo nukautas. Taip darė Napoleonas, kol, po ilgiausių karionių ir visų valstybių perversmo, buvo ištremtas į šv. Elenos salą. Kol kas dar taip elgiasi didžiausi pasaulio diktatoriai — bolševikai ir dabartinis Italijos premieras Mussolini. Kaip ilgai jiems pavyks diktatoriauti, netolimoji ateitis gal parodys, bet ir bolševikai ir Mussolini įstojo į labai pavojingą vagą: pradėjo kovoti su Bažnyčia. Ne jie pirmi, ne jie paskutiniai tą daro, bet jų istorija bus vienoda ir panaši istorijai visos eilės Bažnyčios priešų, kurie jau yra žuvę. Vieni jų kovojo ilgiau, kiti trumpiau. Vieni suteikė didesnius Bažnyčiai smūgius, kiti mažesnius, bet visų buvo vienodas likimas ir vienodas vardas —velioniai.

Atrodo, kad Mussolini turi proto. Jeigu iš tiesų jis didelis žmogus, ne šarlatanas, tai apsisvarstys ką daras ir, peržiūrėjęs istorijos lapus, jis dar laiku pames neapgalvotą ir pavojingą žygį — kovoti su Bažnyčia.

K.

KATALIKIŠKOJI AKCIJA

Katalikiškoji Akcija yra pasaulionių tarpininkavimas arba veikimas Apaštalavimo srityse. Jos tikslas yra platinti tikėjimą ir dorovę: kelti ir plėsti visus dorinius dėsnius, liečiančius Kristų ir Jo Bažnyčią; be to, remti ir platinti katalikišką spaudą — plėsti katalikišką literatūrą ir pagaliau sukurti artimesnius ryšius tarp katalikiškų šeimų.

Katalikiškoji Akcija buvo žinoma ir Kristaus bei Apaštalų laikais. Mes randame Apaštalų raštuose daug vietų, kuriose pažymėta pasaulionių tarpininkavimą — veikimą Apaštalavimo srityse. Per visus amžius nuo Kristaus laikų, Apaštalavimo darbas buvo varomas įvairiausiuose luomuose, nuo žemiausių iki aukščiausių, nuo paprasto darbininko iki aukščiausio valdininko. Mes turime ir šitame šimtmetyje žymių veikėjų, kurie paaukojo savo gyvenimą Katalikų Bažnyčiai, kurdami įvairiausias draugijas, kad jaunimą vestų dorybės keliais, kad išauklėtų dorais katalikais.

Apaštalavimo darbą arba Katalikišką Akciją nereikia suprasti klaidingai. Pasaulionys Katalikišką Veikimą supranta dažnai kaip dvasiškijos darbą. Toks manymas yra klaidingas. Mes žinome ir suprantame, kad Katalikų Bažnyčia yra viena didelė draugija, į kurią priklauso nariai iš visų pasaulio kraštų. Toje draugijoje nariai dirba išvien, neskiriant jokių luomų — ar tai būtų paprastas pasaulionis ar aukščiausias dvasininkas. Kiekvienas tikintysis turi tam tikrą pareigą Apaštalavimo darbe Katalikų Bažnyčioje. Klaidinga manyti, kad reikia ką tai ypatingo didelio nuveikti, žinomas dalykas, kad visi negalime būti mokytojais, arba didžiais mokslininkais, bet kiekvienas gali būti doras, pavyzdingas katalikas — gali tapti šventas. Žmogui nėra reikalo dirbti didžius darbus; užtenka vien daryti tai, ką Kristus ir Jo Bažnyčia įsako. Kiekvienas, kuris dalyvauja tinkamu pamaldumu Bažnyčios apeigose, tai yra, išklauso šv. Mišių skirtu laiku, priima Šventus Sakramentus ir dalyvauja kitose pamaldose, jau tuo pačiu laiku atlieka Apaštališką darbą.

Be virš minėtų praktikų kiekvienas gali prisirašyti prie Katalikiškų draugijų. Priklausyti prie Katalikiškų draugijų nereiškia, kad narys vien teužmoka savo tam tikrus mokesčius ir karts nuo karto atlanko susirinkimus. Toks galvojimas yra be reikšmės. Priklausyti prie draugijos reiškia dalyvauti visame, kas liečia draugiją: būti aktyviu nariu, atlikti draugijos pareigas, o ne suversti visą sunkenybę kitiems nariams.

Kitas būdas dirbti arba veikti Katalikiškoje Akcijoje yra platinti katalikišką spaudą. Nors kiekvienas tikintysis ir nemokėti skaityti, bet jis gali savu būdu platinti spaudą, ar tai būtų kokiais nors patarimais, paraginimais, arba ją gindami. Kalbant apie mokytesnius, reikia pasakyti, kad jie gali įvairiausiais būdais platinti spaudą, ar tai rašydami gražius straipsnelius, ar patys užprenumeruodami ir skaitydami katalikiškus laikraščius ir plėsdami juos tarp žmonių.

Svarbiausias dalykas Katalikiškame Veikime yra krikščioninti šeimą. Jeigu mes norime, kad mūsų dabartinė arba ateinanti karta būtų katalikiška ir dora, mes turime ją tinkamai išauklėti. Žmogus be auklėjimo yra lyg kokia usnis, kuri užima vietą ir spaudžia kitus augmenis šalia jos augančius. Žmogus be auklėjimo yra sunkenybė visuomenei.

Pamatinis jaunimo auklėjimas priklauso tėvams. Kaip vaikai bus tėvų išauklėti, toki jie bus krikščionys. Tad svarbu kiekvienam tėvui ir motinai prižiūrėti, kad jų vaikai išaugtų į gerus, dorus, praktikuojančius katalikus. Bet ir iš vaikų pusės turi būti pritarimo, paklusnumo savo tėvams. Vaikai turi būti palankūs ir jų klausyti, nes tėvai buvo Dievo skirti, kad juos išauklėtų, kad išaugintų dorais žmonėmis. Šv. Paulius kalbėdamas apie vaikų pareigas, rašė į Efeziečius: "Vaikai, būkite paklusnūs gimdytojams Viešpatyje, nes tai yra teisingu daiktu. Gerbk tėvą ir motiną, kurs yra pirmas įsakymas su pažadėjimu, idant tau gerai būtų ir idant ilgai gyventumei ant žemės." (Efez. vi, 1-3). Kalbėdamas apie tėvų priedermes tasai pats Tautų Apaštalas sako: "O jūs, tėvai, nenorėkite vesti jūsų vaikų į rūstybę; bet auginkite juos drausmėje ir Viešpaties baimėje." (Efez. vi, 4.). Tėvai, auklėdami vaikus ir patys gyvendami tokioje dvasioje, dirba tikrą Apaštališką darbą.

Dabartiniame amžiuje yra Bažnyčios priešų. Tuos priešus tegalima paveikti susijungus, dirbant iš vien Apaštalavimo darbą. Kiekvienas turi prisidėti prie šito Apaštalavimo darbo, nežiūrint kas ir kuom jis yra. Dvasiškija, iš savo pusės, turi tinkamai vadovauti, o pasaulionys, iš savo pusės, turi jiems pritarti, pagelbėti. Yra būtinas reikalas, kad visi — ar tai dvasininkai ar pasaulionys dirbtų Apaštalavimo darbą. Jeigu jie to darbo nedirba, jie prasilenkia su savo aukštu pašaukimu, kuris buvo jiems aukščiausiojo skirtas. Šv. Paulius sako: "Meldžiu tadgi jūsų, aš kalinys Viešpatyje, ydant vaikščiotumėte priderančiai jūsų pašaukime, kuriuomi esate pavadinti. Su didžiu nusižeminimu ir ramumu, su kantrybe, kęsdami viens kitą meilėje, rūpindamies užlaikyti vienybę dvasios per ramybės ryšius." (Efez. iv, 1-3).

Dabartinė žmonijos moralinė būklė yra bloga. Grąžinti žmones į gerą, dorą kelią, tegalima tiktai einant Kristaus ir Bažnyčios nurodytais keliais — dirbant Apaštalavimo darbus, tai yra, ginant tikėjimą, platinant Katalikišką spaudą, ir krikščioninant šeimą. Taigi dirbkime Apaštalavimo darbą vienybėje, viską darydami Kristui ir Kristuje. Eidami šiais keliais, mes tapsime tikrais Kristaus kareiviais, kuriems pilnai tinka Šv. Pauliaus Apaštalo žodžiai: "Aš palikau visu kuo visiems, kad visus laimėčiau Kristuje."

A. Sandys

LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGOS

XVI SEIMAS

įvyks

BIRŽELIO 29--30 DD. 1931

ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE

BROOKLYN, N. Y.

L. D. S. apskričius ir kuopas prašome išrinkti atstovus. Pageidaujame, kad kiekviena kuopa turėtų nors po vieną atstovą seime. Kuopos, kurios išgali, turėtų išrinkti po kelis atstovus prisilaikant konstitucijos nurodymų, t. y. nuo dešimties narių po vieną atstovą.

L. D. S. Centro
Dvasios Vadas Kun. F. Virmauskis
Pirmininkas Vl. Paulauskas
Sekretorius A. F. Kneižys
Iždininkas J. Verseckas

Vyras įsteigė valstybę, moteris namus. Bet dabar valstybės uždaviniai taip sunkūs, kad moteris turi gelbėti vyrui valstybės reikaluose.

PINIGAI--GALVAŽUDŽIAI

KAIP PADURKAS GAVO PASKOLĄ IŠ ŽEMĖS BANKO

LINKSMAS PASAKOJIMAS

Su pinigais, piliečiai, reikia elgtis labai atsargiai. Bet kaip, įklimpsi į balą, neištrauks nė su devyniais jaučiais. Aš tokius dalykus žinau iš prityrimo. Pinigai pražudė mano švogerį, Martyną Padurką, Kučgalio kaimo pilietį. Suėdė jį kaip šuo muilą.

Padurko širmoji pastipo pernai rudenį. Prieš pat metinį jomarką. Pastipo, tai pastipo, bet su vienu sarčių vaikščioti buvo baisiai nepatogu. Dėl to Padurkas nusprendė pirkti antrą arklį. Tuo reikalu jis kreipėsi į poną Bulvinį, kuris jam davė baisiai naudingą patarimą.—Parašyk,—sako,—prašymą Žemės Bankui, per porą savaičių gausi tiek ligų, kiek vertas visas savo ūkis.

— Ačiū,—sako Padurkas,—už gerą širdį. O kai gausiu paskolą, ponui užfundysiu literį.

Čia ir prasidėjo Padurko nelaimės. Bulvinis parašė prašymą bankui. Prisiųskite, sako, piliečiui Padurkui tuziną blankų, ba jis nori gauti paskolą. Parašė—5 litai. Literis. Užkanda. Paskui rašė į teismą. Duokite, sako, pil. Padurkui "svedestvą," kaip jis dar nesėdi kalėjime už gyvo žmogaus užmušimą ir nesibylinėja su būsimu žentu dėl pasogos. Parašė—5 litai. Literis. Užkanda. Nuėjo jiedu į valsčių. Bulvinis ir sako:

— Rašykite ponui Padurkui paženklinimą, kad žemės mokesčius jis jau sumokėjo. Nors, sako,—ponas sekretorius neturi laiko, bet rašykite. Ponas Padurkas neapsikiaulins.

Parašė. Patvirtino. Užėjo pas Levitaną. Padurkas paprašė literį ir silkę marinuotą. Sekretorius—antrą ir šprotų dėžutę. Viršaitis dar literį, žuvies ir dešros svarą. Gėrė ir užkandžiavo. Sąskaitą turėjo apmokėti Padurkas. Nė daug nė mažai—lygiai 50 litų. Levitanas sutiko palaukti kol paskolą gaus.

Paskui rašė prašymą notarijušui. Įkeiskite, sako, piliečio Padurko ūkį, ba jis nori gauti paskolą. Parašė—5 litai. Pusbonkis. Silkė. Bandelė. Per tris savaites Padurkas parašė 9 prašymus, surinko 7 pažymėjimus ir pasiuntė kur reikia.

Tiktai praėjo mėnuo. Praėjo antras. Atsakymo nesulaukia. Sutiko jis poną Bulvinį, ir klausia, ką daryti. Bulvinis jam ir sako:—Važiuok, brolau, į Kauną. Bus greičiau. Šiaip gali užtrukti ligi pavasario.

Pasiskolino Padurkas 50 litų iš Levitano. Ir nuvažiavo į Kauną. Parsivežė įkeitimo aktą ir pradėjo skaičiuoti kelionės išlaidas. Traukinio bilietas iš Obelių į Kauną ir atgal 40 litų. Nakvynė Kaune—10 litų. Smulkios išlaidos—5 litai. Viso 55 litai. Gerai kad sutiko Kaune pažįstamą žydelį, ir pasiskolino dar 5 litus. Kitaip būtų buvę niestai.

Paskui Padurkas užpildė dar tuziną blankų. Apdraudė trobesius. Sudėjo visus popierius į voką ir pasiuntė Žemės Bankui. Pasiuntė ir laukia. Išlaidas skaito. Žyminio mokesčio ženklai 12 litų. Pašto išlaidos pusantro lito. Blankų užpildymas literis ir užkanda. Trobesių apdraudimas 80 litų. Viso 93 ir pusė lito. Literis ir užkanda.

Tiktai praėjo mėnuo. Praėjo antras. Atsakymo nesulaukia. Žmona jam ir sako:—Važiuok, žmogel, į Kauną. Bus greičiau. Šiaip gali užtrūkti dar porą mėnesių. Gal ir pusę metų. Važiuok.

Pasiskolino Padurkas 60 litų. Iš Nochumovičiaus. Ir vėl išvažiavo į Kauną. Tenai tris dienas laukė valdybos posėdžio. Tris naktis nakvojo viešbuty. Kelionės išlaidos davarė ligi 70 litų. Ir parsivežė paskolą 1,000 litų.

Sugrįžęs į Kučgalius Padurkas pasikvietė į talką nuosavą žmoną ir bendromis jėgomis pradėjo tikrinti išlaidų sąskaitas. Čia 5 litai, ten 7, čia 12, ten 50, čia 70, ten vėl 5, vė 12, 17, 20 ir t. t. Skaičiavo, skaičiavo ir—dasivarė ligi pusės tūkstančio. Ir visi buvo skolinti. Čia iš Nochumo, ten iš Levitano, ten vėl iš kaimyno Brailos.

Pirmadienio rytą Padurkas išvažiavo į Basakolus. Arklio pirkti ir skolų mokėti. Viename kišeniuje turėjo 500 litų, kitame pusę tūkstančio. Nuvažiavo į Basakojus. Apmokėjo skolas. Ir nukiūtino į arklių rinką. Eina jis per arklių rinką, žiūri, ponas Bulvinis priešais atlapnoja.

— Sveikas,—sako,—kur taip smarkiai bėgi? Girdėjau, gavai paskolą. Labai malonu. Gal užsuksime burnelę išmesti?

Užėjo pas Levitaną. Paprašė literį ir užkandų. Geria. Šildosi. Paskolą laisto. Tuo tarpu viršaitis—pakyšt į kamaraitę. Ir girininkas draugė.

— Sveiki,—sako,—piliečiai! Sveikas pone Padurkai. Paskolą laistote? Labai malonu.

Ir prisėdo prie stalo. Na, o kad prisėdo, reikia fundyti. Padurkas vieną liter. Viršaitis antrą. Girininkas trečią, Padurkas penkias marinuotas silkes, viršaitis šprotų dėžutę, girininkas dešros svarą ir alaus tuziną. O toliau viskas ėjo, kaip sviestu patepta. Sąskaitą apmokėjo Padurkas. Ir išvažiavo dainuodamas.

Pragėriau žirgą ir kamanėles.
Su didžiais ponais, su viršaitėliais!

Dainavo Padurkas. Rogėse gulėdamas. Ir vijo širmuką užpustytu vieškeliu. Privažiavo Šepelkos tiltą. Ir sustojo. Skersai kelią prikalta kartis. Ir lentelė pakabinta. Su parašu: "Tiltas uždarytas. Pravažiavimo nėra."—Kaip tai uždarytas?—šaukė Padurkas,—aš su viršaičiu penkis literius išgėriau, o čia, uždarytas...

Ir tuojau—pykšt! Nuplėšė kartį. Sudrožė širmui botkaičiu per šoną. Ir vėl užtraukė:

Pragėriau žirgą ir...

Tilto grindys tik—triokšt! Širmukas tik—šmūkšt! Ir pražuvo po tiltu. O Padurkas sėdi rogėse, kaip nieko nedėtas ir žiūri į skylę tilto grindyse.

Ant rytojaus Padurkienė parsivežė nuo Šapelkos tilto sulaužytas roges ir širmuko odą. O sekmadienį išvežė Padurką į... Kalvariją. (Kalvarijoje yra bepročių namai.) Surištą. Su dviem palydovais.

Pinigai, vadinasi. Tai jie pražudė mano mielą švogerį, Martyną Padurką. Suėdė žmogų, kaip šuo muilą.

Žiogas

["M. L."]

GRĮŽKIME PRIE GRAŽIŲ PAPROČIŲ

Kartą vienos katalikiškos šeimos namuose pamačiau prie durų prikaltą arklio pasagą, kitame vėl name — drambliuko atvaizdą, o kitur gražioj ir garbingoj vietoj pastatytą medinę... kiaulę, kitur ant sienos prikabinėta dar menkesnių niekų. Ir vis tai daiktai, kurie, dabartiniu supratimu, teikia namams ir šeimai "laimės." Koks tai tuščias ir juokingas žmonių prasimanymas, savęs apgaudinėjimas! Tuo tarpu užmirštama tikrai brangiausią daiktą, kuris šeimai ir namams teikia neišsemiamos laimės — *Kryžių*. Kiek daug rasime namų, kur šio ženklo jau seniai nėra. Dar mažiau rasime šeimų, kur bendrai prieš tą kryžių būtų meldžiamasi. Užmiršta brangus Dievo pažadas: "Kur du ar trys susirinks mano vardu, ten ir aš būsiu jų tarpe."

Bendros maldos paprotys jau buvo pačiose pirmosiose katalikų šeimose. Bet, deja, laikui bėgant, žmonėms nuo tikėjimo šalstant, šis paprotys pradėjo nykti.

Pažinau vieną gausingą, bet neturtingą šeimą. Ji gyveno kaime, prisiglaudusi vieno ūkininko pastogėje Nuostabu, kad tai buvo laimingiausia šeima iš 80 kaimo gyventojų. Koki to priežastis? Manau, nesuklysiu teigdamas, kad tai bendros maldos padariniai. Kiti kaimo gyventojai tyčia ateidavo rudens ir žiemos vakarais pasižiūrėtų pro langą plyšį, kaip toji šeima bendrai meldžiasi. Kaip malonu klausytis tos bendros maldos! Čia skambus vaikučių balselis, čia rimtas tėvo balsas, čia jautrūs motinos žodžiai. Kaip mielai tą paprotį vaizduodavo ir dailininkai ir skulptoriai. Tikrai buvo kuo pasigrožėti.

Šiandien daugumas šeimų to paročio išsižadėjo, išsižadėjo tokio turto, tokio gražaus ir žavinčio poetiško kūrinio, kurio nepavaduos jokios pramogos, jokia muzika, joki skaitymai.

Kas tą nuostolį dabar labiau atjaučia, jei ne pačios šeimos ir sielų vadovai, kunigai. Pirmiau, jei vaikučius aplankydavo kunigas, koks būdavo jų džiaugsmas. Jie bėgdavo iš tolo jų pasitikti. Tie vaikučiai buvo anie Evangelijoj minimi turtai, kurie duoda šimteriopą vaisių. O kas šiandien? Kunigo žodžiai gana dažnai jau neranda vaikų širdyse vietos. Jie praskamba be jokių vaisių. Kieno kaltė — pačių tėvų. Tai moderniškųjų šeimų darbas, kurios tikėjimą ir pamaldumą išmeta už durų.

Sugedusi pokarinio pasaulio dvasia įkėlė į šeimas savo koją, įsitvirtino, ir šeimos sugedo, užiskrėtė ištvirkimo ir nuodėmingumo liga. Kaip baisūs Palestinos raupsai pradėjo pūdyti ir kūną ir sielą. Daugumas, pajutę mirtinai susirgę, nežinodami kaip beišsigelbėti, griebia bonkas acto, bėga į mišką kartis, gula ant geležinkelių bėgių, amžinai prażudydami kūną ir sielą.

Taip, užmiršo tėvas ir motina su savo vaikučiais ryte ir vakare bendrai pasimelsti. Ir laimingi tie tėvai, kurie tą paprotį pirmieji pradėjo vyti laukan. Kas dar nori išgelbėti savo vaikus, tam tik viena išeitis — grįžti prie to garbingo paročio: bendros maldos prieš kryžių ryte ir vakare.

Bendroji malda yra rėmai, į kuriuos įdedamas visos dienos darbų paveikslas Kadangi tie rėmai yra labai brangūs ir puikūs, tai, savaime aišku, ir paveikslas *yra intencija*. Nesvarbu, ar įgyja naujos vertės.

Ryto maldoje būtina *geera intenija*. Nesvarbu, ar malda bus ilga ar trumpa nes maldos gerumas nepareina nuo jos ilgumo. Užtenka kartais, neturint laiko, pasakyti: "Viešpatie štai aš esu." Mintis — visa Dievo garbei, intencija—visais savo darbais Dievui tarnauti, yra būtina. Tai auksinė spalva, puošianti rėmus ir duodanti paveikslui naujos vertės. Toji intencija mums garantuoja amžiną užmokestį.

Vakarinės maldos esmę sudaro *tikras gailestis*, kyląs iš grynos Dievo meilės, ir *geras pasiryžimas*. Tai pats įrankis, kuriuo paveikslas įdedamas į rėmus, ir geriausia priemonė paveikslui ir rėmams nuo visokių dulkių nuvalyti.

"Kada aš buvau dar visai jaunas," rašo kun. J. Sommer, "pas mano tėvuką dažnai ateidavo vienas darbininkas ir prašydavo nakvynės. Jis neturėjo jokios prieglaudos; žmonės jį vadindavo Viliuku. Nekokią jis pas mus gaudavo nakvynę: gulėdavo virtuvėj ant plikų šiaudų, nes mūsų šeima buvo labai gausinga ir patiems kartais tekdavo pavargti. Tas vargšas darbininkas turėjo labai gražų paprotį ryte ir vakare pasimelsti. Mums jaunuoliams užėjo noras pamatyti, kaip jis meldžiasi. Išsižioję žiūrėjome, kaip jis gražiai klūpi. Baigdamas savo maldą, jis pusbalsiu ištardavo:

"Mano Jėzau, gailestingumo.
Viešpatie Jėzau Kristau,
[nepamiršk,
Kad ši naktis man paskutinė,"

Žiūrint į maldos turinį ir aplinkybes, man toji malda atrodė labai gera. Tuoj supratome, kaip svarbus ir reikalingas prieš užmiegant tikras gailestis. Nuo to laiko tą darbininką aš pradėjau nepaprastai gerbti."

Visų žmonių paskutinė vakaro mintis turėtų būti: "Skaudu man, gerasai Išganytojau, kad aš Tau paruošiau tokį šiurkštų guolį ėdžiose ir sunkų kryžių.—Jokiu būdu sunkiai nenusidėsiu." Toki mintis grąžins dingusių sieloj ramybę. Jei nakties metu staiga ir mirtyme, nežūsime.

Bendra vakaro malda turi savy kažką nepaprastai malonaus. Diena prabėgo. Kaip pailsęs keleivis džiaugiasi suradęs ramių vietelę ir linksmai numeta nuo savo pečių naštą, taip ir šeima, tėvas ir motina, sudeda prie Nukryžiuotojo kojų visus savo vargus ir rūpesčius. Tas, kuris iš meilės nešė kryžiaus naštą, maloniai visa priims.

Jis mums padės. Teilsisi kryžiaus šešėlyje visi mūsų vargai ir reikalai, ir mes nesibijosime, nes "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė, veikiausioji pagalba varguose" (Ps. 45, 1). ["Š-nis"]

Sveikata-Brangus Turtas

APIE ŠIRDĮ

Nors širdies ligos dažniausiai yra priežastimis daug mirčių ir suteikia daug skausmo, vienok galima daug padaryti jų išvengti.

Širdis tai pompa, sudaryta iš raumeningų sienų, turinti plonus plėvuotus dangtelius; susitraukdama arba mušdama, jį varo kraują per kūno gyslas, tuomi sudarydama cirkuliaciją. Sužeidimas širdies gali baigtis sužeidimu raumeningų sienų ar švelnių dangtelių.

Apsisaugojimo klausimą sprendžiant, širdies pavojingiausias ligas galime padalinti į tris grupes — pirma, tos, kurios atsiranda kūdikystėje arba anksti užaugusiems; antra, tos, kurios pasirodo viduramžy — daugiausia nuo 40—45 metų—gale, tos, kurios pasirodo po 60 metų.

Pirmios grupės ligos priežastis yra kokia nors reumatizmo forma.

Liga, žinoma kaip reumatiškas karštis, pasirodo daugiausia pas vaikus ir jaunuolius. Apsireiškimai tuojaus pasirodo po gerklės skaudėjimo, kaipo jo pasekmės. Kadangi kiekvienas gerklės skaudėjimas gali užsibaigti reumatišku skausmu, kuris gali būti priežastimi širdies sužeidimo, labai svarbu, kad kiekvienas gerklės skaudėjimas turi būti rimtai gydomas, ir ligonis turi gulėti mažiausiai dvi ar tris dienas, kol karštis pranyksta. Taip pat vaikų ir jaunų žmonių sąnarių sutinimas, ypač karščio lydimas, turi būti žiūrimas, kaipo širdies sužeidimo pradžia; tai reikalauja poilsio gulėjimo ir sumanaus gydytojaus gydymo.

Vaikuose, kuriuose yra kokie reumatizmo ženklai ar kurie turi širdies dangtelių sužeidimą, nesveiki liežuvėliai ir adenoidai turi būti išpjauti, ir dantys ir burna sąžiningai prižiūrima. Tėvų, mokytojų ir abelnos visuomenės geresnis supratimas svarbių ryšių, kuriuos turi gerklės skaudėjimai ir įvairūs reumatizmo pasirodymai vaikuose su širdies liga, apsaugotų daug vaikų nuo širdies ligos.

Grupė širdies ligų, kurios užpuola viduramžinius žmones (daugiausiai vyrus), turi svarbiausią priežastį gerai žinomoj veneriškoj kraujo ligoj. Šios kraujo ligos atsižyminti ypatybė, kad pirmieji širdies sužeidimo apsireiškimai pasirodo tiktai už daug metų (kartais už 20 ar 25) po pirmutinio šios ligos pasirodymo ir visi jos išlaukiniai ženklai jau senai pranykę. Apsaugojimas šios formos širdies ligų priklauso sumaniam, ilgam ir pilnam originalės kraujo ligos gydymui dar daug metų prieš širdies ligos apsireiškimą.

Trečioje širdies ligų grupėje priklauso tos ligos, kurios apsireiškia seniems, dažniausiai po 60 metų, ir kurių širdies sužeidimo priežastimi yra kūno nykimas, ypač jeigu žmogus yra buvęs labai riebus. Kaikuriuose atsitikimuose didelis kraujo spaudimas turi svarbią rolę. Ir šiems seniems žmonėms galima daug padaryti — panaikinti arba ir sulaikyti širdies ligos pasirodymą. Viskas, kas pagelbėti tvirtai sveikatai palaikyti, ves prie to, kad sulaikytų širdies silpnumo prisiartinimą. Didžiausias šios ligos išsivystymo faktorius yra tai, kad dauguma žmonių senatvėje žymiai riebėja. Šis palinkimas į riebumą viduramžiniuose žmonėse yra žiūrimas kaipo naturalis ir neišvengtinas dalykas, bet tai labai nelaiminga ir klaidinga pažiūra Nereikalingas riebumas visuomet yra nepageidaujamas ir pavojingas. Paprastai reiškia, kad žmogus daugiau valgo, negu jo kūnas reikalauja, ir kad neužtektinai miklinasi. Regularis, vikrus miklinimas ir taupus valgymas daug pagelbės sulaikyti nuo riebumo ir įvairių nesveikumų, kurie su juomi rišasi. Reguliaris miklinimas daugiau, neg kas kitas, sutvirtina širdies raumenis, ir palaiko kūno kitas dalis sveikomis.

Kraujo spaudimo atsitikimuose reikja vengti protinio ir fizinio pavargimo, rūpesčio. Vidutiniai pailsint ir pasilinksminant daug pagelbės.

Kada širdis jau sužeista, klausimas, kiek ligoniui reikia susilaikyti nuo fiziško judėjimo, yra svarbus. Žinoma priklausys daug nuo to, kiek sužeista ir nuo ligonio amžiaus. Senesniems žmonėms širdies ligos yra daug mažesnis, jaunesniems, kuriems sužeidimas paprastai esti širdies dangteliuose ir kurių širdies raumenys turi nepaprastą gabumą susistiprinimui tas kad pergali tą širdies dangtelių sužeidimą. Dauguma vaikų ir jaunų žmonių, turintys lengvus širdies dangtelių sužeidimus, reikalauja mažai susilaikymo nuo judėjimo ir greičiau sveiksta jei jiems leista užsiimti sokiais miklinimais. Lygiai tiek pat žalos galima padaryti, vaikams neleidžiant jiems miklintis, kaip kad perdaug mišlinantis. Tik gydytojas tegali pasakyti kiek kuriam ligoniui galima tuomi užsiimti. Tokie sužeidimo reiškimai, kaip širdies dėbėjimas, kartas nuo kartaus mušimo praleidimas, skausmas apie širdį, ypač žmonėse, kurie dar nėra 40 metų, yra paprastai priežasties nervų suirimas, ne nuo kokios širdies ligos. Rūpinantis apie tad pasirys aršiau. Kartais šie pasireiškimai priklauso nuo rūkymo. Gydytojui peržiūrėjus ar gavus nuo jo ramintį žodį, užtenka juos pašalinti.

F. L. I.

LDS. Kuopų Susirinkimai

CAMBRIDGE, MASS.
LDS. 8 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, birž. 10, tuoj po sumos, Lietuvių bažnytinėj svetainėj. Visi nariai maloniai kviečiami atsilankyti ir užsimokėti už vilktus mokesčius. Valdyba

CLEVELAND, OHIO
Birželio 10 dieną 8 val. vakare Lietuvių Salėj įvyks LDS. 51 kp. mėnesinis susirinkimas. Gerbiami nariai prašomi susirinkti. Valdyba

LOWELL, MASS.
LDS. 97 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 14, tuoj po sumos. Ateikite visi. Gera proga darbininkams prisirašyti prie vienintėlės darbininkų organizacijos Valdyba

BALTIMORE, MD.
Birželio 14 d., sekmadienį, tuoj po sumai, parapijos svetainės kambariuose įvyks LDS. 30 kp. susirinkimas. Maloniai ateiti visi. Kviečia Valdyba

WORCESTER, MASS.
LDS. 7 kuopos susirinkimas įvyks birželio 14, 6 val. vakare bažnytinėje svetainėje, 41 Providence St. Visi nariai būtinai ateikite, nes turime apsvarstyti keletą svarbių klausimų. Be to, gera proga užsimokėti duokles. Valdyba

BRIGHTON, MASS.
LDS. 22 kp. susirinkimas įvyks penktadienį, birželio 14, 7:30 val. vak., Lincoln Svetainėj, 26 Lincoln St. Ateikite visi. Valdyba

NEW BRITAIN, CONN.
LDS. 36 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 21 d. š. m. Svarbu, kad į šį susirinkimą ateitų visi nariai ir bent po vieną naują narį atsivestų prirašyti prie mūsų brangios organizacijos.

ATHOL, MASS.
LDS. 4 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks birželio 21 d., tuoj po mišparų, šv. Pranciškaus parapijos salėj. Kviečiami visi nariai atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokesčia. Taipgi atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie šios kilnios organizacijos. Kviečia Valdyba

WESTFIELD, MASS.
LDS. 111 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 21 d. š. m., tuoj po sumos, šv. Kazimiero parapijos salėje. Kviečiami visi nariai ateiti. Taipgi atsiveskite savo draugus prirašyti prie šios kilnios organizacijos. Valdyba

LAWRENCE, MASS.
LDS. 70 kp. susirinkimas įvyks birželio 21 d., tuoj po dvyliktai val. Taigi kviečiame visus narius atsilankyti į šį susirinkimą ir užsimokėti mėnesines. Atsivoskite ir savo draugus prirašyti. Valdyba

DETROIT, MICH.
LDS. 72 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 21, tuoj po pamaldų, šv. Jurgio parapijos mokykloje. Visi kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą. Valdyba

PROVIDENCE, R. I.
LDS. 11 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 21, tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj. Svarbu, kad visi šiame susirinkime dalyvautų ir užsimokėtų duokles. Parodykime gražų pavyzdį kitiems.

WESTVILLE, ILL.
LDS. 75 kp. mėnesiniai susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį, sekmadieny, po 15 d., šv. Petro ir Povilo bažnytinėje svetainėje. Valdyba

N. S. PHILADELPHIA, PA.
LDS. 103 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 14, tuojaus po sumos, šv. Andriejaus par. svetainėj, 1123 Lemon St. Kviečiame narius ir nares ateiti ir kurių užvilktos duoklės užsimokėti. Taipgi atsiveskite nors po vieną naują narį prie kuopos prirašyti. Valdyba

HARTFORD, CONN.
LDS. 6 kp. susirinkimas įvyks birželio 14, tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj, 41 Capitol Avenue. Maloniškite visi nariai ateiti, nes yra svarbių reikalų dėl kuopos naudos.
Taipgi maloniškite užsimokėti kurių yra užsilikę mėnesinės duokles. LDS. 6 kp. rašt.

DAR NEVĖLU!

Užsiprenumeruoti "SARGYBĄ" 1931 metams.

"SARGYBOJE" ras šiuos skyrius: 1. mokslo, 2. blaivybės, 3. sveikatos, 4. kultūros ir politikos (vidaus ir užsienio) apžvalgą, 5. priešalkolinis judėjimas (Lietuvoje ir užsienyje), 6. Įvairenybės, 7. knygų pasaulis.

Priedų duodama metiniams skaitytojams labai įdomų "Laimės" kalendorių ir loterijos bilietą.

"Sargyba" kaštuoja Lietuvoje 6 litus, užsienyje 12 litų.

Adresas: Kaunas, Liaudies namai, "SARGYBOS" administra-

BEBE VALDYMO PENKERI METAI

"V. Rytojus" rašo:

Gegužės pirmoje pusėje sukako 5 metai, kaip marš. J. Pilsudskis padarė ginkluotą žygį į Varšuvą ir išveržė valdžią iš tuometinės vyriausybės. Po to krašto valdymas perėjo į rankas žmonių, kurie vadinami bebe partija.

Vyriausybės spauda giriasi, kad per šį penkmetį tautos gyvosios jėgos pakilusios, sustiprėjusios ir viešoji dorovė pakilusi, gi opozicijos spauda šitaip rašo. Paimkime pirmiausiai endekų organą "Gazeta Warszawska."

"Ar buvo kada Lenkijoje daugiau nedorybių, negu šiandien? Ar teisės ir teisėtumo dėsnis, tos valstybės ir visuomenės santvarkos pagrindas, stovėjo kada nors taip žemai, kaip nūdien? Ar mūsų išorinė padėtis, po Hagos sutarčių ir po sutarčių su Vokietija — likvidacinės ir prekybinės — kėlė daugiau baimės ir nerimo? Ar galop valstybės ūkio būklė ir visuomenės gerovės buitis, kuri reiškiasi išpūsto biudžeto nepritekliuin, darbo įmonių užsidarymu, augančiu nedarbu ir visuotiniu nususimu, rodė kada nors tokio pavojaus, kaip šiandien?

Socialistų gi "Robotnik" šitaip baigia savo išvadžiojimus.

"Daviniai tokie, kad Lenkijų, sanacijai valdant, tartum, suakmenėjo sustingusi ir užsistovėjusi, o kadangi visas pasaulis yra svaiginančiu greitumu veržiasi [illegible] myn. — Lenkija su tuo greitumu traukiasi atgal.

Taip atrodo Lenkija [illegible] tiems lenkams."

A. L. EKONOM. CEN[illegible] EKSKURSIJĄ Į LIETU[illegible]

Birželio 27 d. virš minėta ekursija išplaukia Švedų Amerikos linijos puikiuoju motorlaiviu "GRIPSHOLM" iš Pier 97, 57th St., New York City. Ši ekursija yra pavadinta "Jaunųjų Ekskursija." Bet tikrai ne į šią ekskursiją priimami skirtumo lyties ir amžiaus — ir senieji ir jauni.

Vienas iš svarbiausių šios ekursijos reiškinių tai, kad ekursijoj dalyvauja ir garbės lydys Dr. P. Puskunigis, [illegible]

C. Pirmininkas, kuris [illegible] Lietuvą turizmo reikalais, [illegible] kyti visą turizmo eigą [illegible] per vienintelį Lietuvos [illegible] KLAIPĖDĄ.

Svarbiausias tos kelionės [illegible] tai parvažiavimas [illegible] (šį) Lietuvos uostą Klaipėdą. [illegible] tuvisms turėtų būti [illegible] toje Klaipėda, kitus [illegible] ti antraeiliais. Švedų [illegible] Linijos laivas "Borgholm" [illegible] veža Lietuvos paštą ir [illegible] palaiko nuolatinį ir [illegible] siekimą tarp Lietuvos [illegible] jos.

KAIP AMERIKOS MIESTAI GAVO SAVO VARDUS

...ka taip aiškiai nepa... apie Amerikos žmonių ...lių, kaip Amerikos ...ų vardai. Kiekviena ...racijos vilnis paliko sa... ...ynę Amerikos žemla..., kartais neišpasaky... ...mažą, kaip dabarties im... ...acija, bet senovės ang... francūzai ir ispanai tvir... ...listatė savo vėliavas A... ...rikos ankstyvose dienose. ...al būt seniausias mies... ...žioje šalyje yra St. ...gustine, Floridos valsty... ...e. Tą miestą pradėjo is... ...nai 1605 m. Šiandie jis ...ventojų turi 7,000. Mies... ...ima vardą nuo Švento ...gustino, nes tos kolonijos ...dėjas, Pedro Menedez de ...tlis, bekeliaudamas van... ...iu, pirmiausia pamatė ...e rugpiūčio 28 d., 1565 ..., Augustino šventėj.

...ltas labai senas miestas ... Richmond, Virginijos ...latijoj. Pirmas nuolatinis ...gyvenimas čionais įvy... ...1609 m. Vardą, Rich...ond, miestui davė Kapito... ...as William Byrd, kurio gi... ...naičiu yra garsusis Ad... ...rolas Richard Byrd. Bos... ...as apgyventas 1630 m. ...vyko ten būrelis puritanų ... Lincolnshire, Anglijos. ...e naują vietą pavadino sa... miesto Anglijoj vardu. Buffalo įsteigtas 1780 m., ...anališkai buvo indijonų ...nelis. Čionais Kahkwas ...yna gyveno, kol ją iš... ...kino kita indijonų šeimy... vardu Iriquois. Šitie in... ...nai suėmė anglų šeimy... ir ta šeimyna dažnai gir... indijonus, vartojant ...tą "Buffalo," kalbant ...e vandenius aplink tą ...ą ir tas vardas iki šiai ...nai yra:

...enver, beveik naujas ...stas aukso kasėjų, įsteig... 1858 m. Miestas gauna ...dą nuo Generolo J. W. ...aver, Kansas valstijos ...bernatoriaus.

...an Francisco, Californi... ispanų įsteigtas ir buvo ...ls Meksikos iki 1848 m. ...6 m. Franciškaus vie...oliai vardu Combon ir ...ou buvo pirmieji nuola...ai gyventojai; jie pastà...misiją — Dolores.

...spanai, kurie apsigyve... aplink Alta, Californi... ...hėgo vadinti vietas pa... bažnytinio kalendoriaus. ...met laikytos pirmos mi... vietoje, kuri šiandien ...nta Los Angeles 1781 ...švardinta Nuestra Se... ...a Reina de Los Angeles ...gelų Karalienė). Vėliau ...ma sutrumpintas į Los ...eles.

Pittsburgui davė vardą George Washington Britų ministerių pirmininkui atminti. Buvo prieš Revoliucijos Karą. Washington, armijos aficierius, buvo Virginijos britų gubernatoriaus siųstas persergėti francūzus, kurie buvo Fort Duquesne toj vietoj, kur šiandie Minneapolis stovi.

Seattle, Washingtone, užvardintas po Sealth, draugingas Siwash indijonų vedėjas.

Spokane, Washingtone, apgyventas 1872 m. irgi indijonų vardas. "Spokane" buvo vardas indijonų šeimynos ir reiškia "saulės vaikai."

Philadelphiją pirmiausia apgyveno 1636 m. būrelis švedų. 1681 m., kuomet William Penn buvo vedėju, jis išsiuntė mažą grupę kvakerų kolonistų apgyventi miestą, kurį jis vadino Philadelphia; šis vardas graikų kalbojo reiškia "miestas broliškos meilės."

Chicago yra indijonų vardas. Louis Joliet ir Tėvas Jacques Marquette buvo pirmi gyventojai 1673 m. Bet tik 1873 m. Chicago inkorporuotas miestu ir kasmet stebėtinai augo.

Cincinnati, Ohio valstijoj, buvo New Jersey žmonių apgyventas 1788 m. Vardą davė miestui Generolas St. Cleaves Symes Revoliucijos Karo Cincinnati aficierių draugystės garbei. Ta draugystė ėmė vardą nuo Cincinnatus, romiečio, kuris paliko savo žagrę tarnauti savo šaliai.

Bismarck, North Dakota sostinė, įsteigta 1804—5 metais. Pirmas nuolatinis apgyvendinimas įvyko 1837 m. Vardą gavo nuo vokiečių kanclerius Bismarck.

Beveik kiekviena Europos sostinė ir svarbiausias miestas turi užtektinai bendravardžių Amerikoje. Turime Berlin, Wisconsin, Connecticut ir New Hampshire valstijose.

Amerikoje turime Rome (New Yorke), Athens (Ohio), Florence (Alabama), Paris (Illinois), Moscow (Idaho), Amsterdam (New York), Warsaw (Indiana), Petersburgh (Virginia).

Labai daug miestų turi gatvių vardus nuo Europos miestų, net 33 miestuose randame "Berlin" gatvę. Matome Viennos distriktą Detroite, Philadelphijoj ir 4-iuose kituose miestuose, Minneapolis, Minnesota, turi romantišką vardą. Vardas, pacina nuo Minnehaha, indijonų kalboj "juokiantis vanduo" ir graikų žodžio "polis" — miestas. Tėvas Louis Hennepim, francūzų jezuitas misijonierius, užvardino ir rado Falls of St. Anthony 1680 m., taip įsteigiant apsigyvenimą prie Mississippi upės, kur šiandie Minneapolis stovi.

Seattle, Washingtone, užvardintas po Sealth, draugingas Siwash indijonų vedėjas.

Spokane, Washingtone, apgyventas 1872 m. irgi indijonų vardas. "Spokane" buvo vardas indijonų šeimynos ir reiškia "saulės vaikai."

Philadelphiją pirmiausia apgyveno 1636 m. būrelis švedų. 1681 m., kuomet William Penn buvo vedėju, jis išsiuntė mažą grupę kvakerų kolonistų apgyventi miestą, kurį jis vadino Philadelphia; šis vardas graikų kalbojo reiškia "miestas broliškos meilės."

Chicago yra indijonų vardas. Louis Joliet ir Tėvas Jacques Marquette buvo pirmi gyventojai 1673 m. Bet tik 1873 m. Chicago inkorporuotas miestu ir kasmet stebėtinai augo.

Cincinnati, Ohio valstijoj, buvo New Jersey žmonių apgyventas 1788 m. Vardą davė miestui Generolas St. Cleaves Symes Revoliucijos Karo Cincinnati aficierių draugystės garbei. Ta draugystė ėmė vardą nuo Cincinnatus, romiečio, kuris paliko savo žagrę tarnauti savo šaliai.

Bismarck, North Dakota sostinė, įsteigta 1804—5 metais. Pirmas nuolatinis apgyvendinimas įvyko 1837 m. Vardą gavo nuo vokiečių kanclerius Bismarck.

Beveik kiekviena Europos sostinė ir svarbiausias miestas turi užtektinai bendravardžių Amerikoje. Turime Berlin, Wisconsin, Connecticut ir New Hampshire valstijose.

Amerikoje turime Rome (New Yorke), Athens (Ohio), Florence (Alabama), Paris (Illinois), Moscow (Idaho), Amsterdam (New York), Warsaw (Indiana), Petersburgh (Virginia).

Labai daug miestų turi gatvių vardus nuo Europos miestų, net 33 miestuose randame "Berlin" gatvę. Matome Viennos distriktą Detroite, Philadelphijoj ir 4-iuose kituose miestuose,

New Orleans, Louisianos valstijoj, primena francūzus Šiaurės Amerikoje. 1718 m. ten pranūzai įsteigė vartus apsaugoti tą dalį Mississippi upės. Naujas miestas pavadintas Nuovelio Orleans, Francijos karalaičio Duke of Orleans vardu.

Tennessee valstijos didžiausio miesto vardas Memphis paeina iš Egipto, nes panašus į Memphis miestą Egipte, kuris stovi ant Nilo upės.

Miestas Providence, Rhode Island valstijoj, primena kiek daug Amerikos miestų gavo vardus nuo persekiotų žmonių. 1636 m. generalis teismas Salem, Mass. išvarė Roger Williams iš šios šalies dėl jo tikybiškų nusistatymų. Jie pabėgo ir apsigyveno Narragansett įlankoje, vadindamas tą vietą Providence.

Sante Fe, Naujoj Meksikoj, yra antras seniausias miestas Suv. Valstijose, įsteigtas 1605 m. 25 metais vėliaus turėjo 250 ispanų ir 200 indijonų gyventojų. Šiandie turi apie 7,500 gyventojų.

V. Biržiška

1831 M. SUKILIMAS ŽEMAIČIUOSE

(Šimtni metų sukakus)

1830-ji metai daugelin atžvilgių buvo ypatingi. Tais metais Prancūzijos sostą užėmė karalius Liudvikas—Pilypas. Po to įvykio pasaulio politikoj buvo laukiama didelių atmainų. Kadangi naujasis karalius buvo liberalistinių pažiūrų, todėl buvo manoma, kad užsienių reikaluose jis bus Napoleono idėjų sekėjas, kad stengsis pavergtąsias tautas vaduoti ir tuo kitas Europos valstybes silpninti.

Iš Paryžiaus į Lenkiją ir Lietuvą ateidavo žinių, kad vėl būsiąs sprendžiamas tų kraštų ateities reikalas. Tuo tarpu pačiuose kraštuose tebebuvo gyvi Napoleono karų atsiminimai ir didžiojo užkariautojo paskelbtieji tautų išvadavimo šūkiai.

Tais šūkiais ypatingai gėrėjosi Lietuvos šviesuomenės jaunesnioji karta. Ilgėjosi jų ir senesni, gailėdamiesi nemokėję Napoleono jiems suteiktomis teisėmis savo laiku reikiamai pasinaudoti.

Rūpėjo taip pat Anglijai sukelti Rusijoj suirutę, ir ji neviešai sukilimo sumanytojams paramą žadėjo.

Lietuvių visuomenė gyveno tada žemaitiško romantizmo įsigalėjimo laiką. Tarp apsišvietusių Lietuvos patriotų iš rankų į rankas vaikščiojo Simano Daukanto raštų nuorašai. Žemaičių vyskupas Juozapas Arnulpas Giedraitis, būdamas jau senas ir todėl į politinius reikalus nesikišęs, globė tačiau švietimą ir buvo lietuviams palankus.

Vadovavę naujam revoliuciniam judėjimui lenkų masonai, be abejo, apie Lietuvos savarankiškumą nė manyti nemanė. Dalis anų laikų lenkų šviesuolių, kaip T. Narbutas, J. Kraševskis ir kiti, kad ir tikrai Lietuvą buvo pamėgę, net manyti nemanė, kad maištas prieš rusų valdžią Lietuvoj (ir ypač Žemaičiuose) kitokia linkme galėtų eiti, kaip tik "vienybės dvasioje su karūna (Lenkija)."

1830 m. lapkričio mėnesį Varšuvoj prasidėjo senai ruoštasis sukilimas. Sukilėliai užėmė caro brolio ir vietininko, didžiojo kunigaikščio Konstantino rūmus Paties Konstantino tuo laiku Varšuvoj nebuvo. 1831 m. sausio 25 d. Lenkijos seimas paskelbė atsisakąs carų valdžios. Bematant ėmė telktis lenkų kariuomenė.

Vasario mėnesį rusų kariuomenė pradėjo kovas su lenkų kariuomene, kuriai vadovavo generolas Chlapovskis. Pačių rusų pripažinimu, sukilėliai turėjo pakankamai jėgos kovai laimėti. Ir jų kariuomenės vadai buvo talentingesni ir mokytesni už rusus. Bet lenkams trūko sutarimo, vienybės ir mokėjimo savo jėgas reikiamu būdu naudoti.

Pajutusi priešo silpnąsias puses, rusų kariuomenė smarkiai puolė lenkus ir keliais atvejais juos sumušė: ties Grochovu, ties Dembe Velkie ir, pagaliau, ties Ostrolenka.

Visą tą kovų laiką vyriausioji sukilėlių vadovybė ir laikinoji Varšuvos vyriausybė mažai tekreipė dėmesio į Lietuvą.

1831 m. vasario 6 d. Vilniuje susidarė vyriausias Lietuvos komitetas, kurio vyriausias tikslas buvo — įeiti į glaudžius santykius su Varšuvos revoliucionieriais. Bet lenkai, rūpindamiesi savo krašto gynimu, į Lietuvą bemaž nekreipė dėmesio.

Būtų gal Lietuva 1831 metų įvykių nepergyvenusi, jei ne kaimo žmonės, ypatingai žemaičiai, kurie tikėjosi iš perversmo šiokių tokių lengvatų, gal net baudžiavos panaikinimo, kurį jau Napoleonas buvo žadėjęs.

Sąjūdis prieš rusus Lietuvoje prasidėjo bemaž vienu laiku dviejose vietose: Telšių ir Raseinių apskrityse. Raseiniuose sukilimą organizuoti pradėjo bajorai. 1831 m. kovo 17 d. Tytavėnuose į Adolfo Pratišauskio dvarą iš visos apylinkės suvažiavę bajorai nutarė ilgiau nelaukiant iš Žemaičių rusus išvyti. Pradžiai sukilimo buvo paskirta kovo 25-ji diena (naktis į 26-tą dieną). Nors susirinkimas įvyko Pratišauskio namuose, tačiau susibaudėlių tikruoju vadu buvo Ezekielius Stanevičius.

Negaišuodamas nė valandėlės, jis paskubo į Liepoją, kur buvo laukiama anglų laivo su amunicija. Bajorų susirinkimas tuoj pat išrinko sambrūzdžio vadovybę. Ją sudarė Juozas Rimkevičius, Julijonas Gružauskas (iš Kelmės) ir Ignas Stanevičius.

Bet, pralenkdamas tą ponų sumanymą, smulkus bajorėlis Karolis Jautokas iš Pavingrių apylinkės), surinkęs būrį kaimiečių — rekrutininkų, kovo 24 d. užėmė Kelmę. Jautoko žygio paskatintas, Julijonas Gružauskas, surinkęs 50 raitų ir 100 pėsčių kareivių ir, pasiėmęs dar 400 kaimiečių su dalgiais ir naminiais medžioklniais šautuvais, užpuolė rusų kariuomenės būrį Raseiniuose ir užėmė miestą.

Dar porai dienų praslinkus, kitas būrys kaimiečių — rekrutininkų, vadovaujamas taip pat smulkaus bajorėlio Barisevičiaus ir kaimiečio Gietrimo užpuolė Telšius. Kaimiečiams į talką stoja Daubaras su organizuotu ir geriau ginkluotu būriu. Kovo 28 d. sudaroma revoliucinė valdžia Telšių apskrity su Vl. Gudoniu prieky.

Tuo tarpu, Stanevičius bemaž nieko nepešęs, tik parako bent kiek ir šautuvų įsigijęs, grįžo atgal. Parvažiavęs į Telšius, kovo 28 d. aplankė Šiaulius ir paskatino čiabuvius prie sukilimo. Tą pat dieną atėjo žinia apie prasidėjusį sukilimą prieš rusus Kauno apylinkėse. Čia sukilėlių vadu buvo Maurikis Prozoras. Vienu laiku su Kauno apylinkėm, prasideda sukilimas Upytos (Panevėžio) ir Zarasų apylinkėse (Dusetose). Žodžiu, per kokią savaitę laiko visas žemaičių kraštas jau pasirodo sukilimo apimtas.

Plisdamas į rytus ir į pietus, sukilimas apima Trakus, Vilkmergę, Švenčionis, Lydą, Vileiką, Ašmeną ir kitas vietas. Kovos su rusų kariuomene eina sėkmingai. Bemaž visur laimi sukilėliai. Tik Kaunas, Vilnius ir Palanga bemaž visą laiką priešo rankose pasilieka.

Tokiai sėkmingai sukilimo pradžiai, kad laimė į priešingą pusę nepakryptų, reikalinga buvo stipri ir greita organizuota pagalba. Pagelbėti galėjo tiktai lenkų kariuomenė, bet jinai, vykdydama strateginius mašius, į Lietuvą nesiskubino. Tuo tarpu, kiek atsipeikėję po staigių įvykių, rusai vėl pradėjo savo jėgas tvarkyti.

Iš Kauno sukilėlių malšinti iškeliauja pėstininkų batalijonas, raitelių 2 eskadronai, 100 kazokų ir 4 armotos — rusų pulkininko Barthlomiejaus vadovaujami.

Ties Ariogala Barthlomiejus susiduria su sukilėliais, Ezekiellaus Stanevičiaus vadovaujamais. Kautynės baigėsi sukilėlių pralaimėjimu — ir kovo 31 d. rusai paima Raseinius. Iš ten netikėtai jie užpuola Vėluklę, sudegina miestelį ir įsigali beveik visame Raseinių apskrity.

Skaudžiai palietęi pirmųjų nepasisekimų, sukilėliai sutelkia krūvon savo jėgas, sudarydami tuo būdu arti trijų tūkstančių ginkluotų žmonių pulką. Bendromis jėgomis užpuolę Barthlomiejų, balandžio 10 d. jie vėl užvaldo Raseinius, priversdami rusų kariuomenės likučius pasitraukti į Prūsus.

Atvadavę Žemaičių kraštą iš rusų globos, sukilėliai tuoj griebėsi tvarkyti naujais pagrindais krašto valdžią. Susirūpinta taip pat ginklų gamyba. Varniuose įsteigiama armotų lietuvė. Telšiuose Jacevičiaus ir Gudonio atidaroma karo instruktorių mokykla.

Sukilėlių būriai sparčiai auga. Ginkluotų žmonių skaičius per mėnesį pasiekia 8000.

Balandžio 5 d., po dviejų nenusisekusių žygių, sukilėliai užima Palangą — tačiau neilgam. Po trijų dienų rusai vėl ją atsiima, nustumdami sukilėlius link Kretingos ir Darbėnų.

Nežiūrint tų dalinių nepasisekimų, bendrai imant, balandžio mėnesį sukilėlių pakeltieji žygiai sėkmingai klojas. Lietuvos sukilėlių kariuomenės vadas Karolis Zaluskis, pasisekimų paskatintas, sumano, pagaliau, ir Vilniuje rusus užpulti. Per Vilnių į Lenkiją traukė bemaž visa sukilėliams malšinti skiriamoji rusų kariuomenė. Taigi, Vilniaus užėmimas būtų turėjęs didžiausios svarbos. Bet tam žygiui reikėjo turėti nemaža jėgų.

Reikiamoms jėgoms sumobilizuoti, Zaluskis kviečia į talką Upytos (Panevėžio), Vilkmergės ir Trakų apskritis. Deja, žygis baigėsi pralaimėjimu. Po kovos ties Ausėniškiais (netoli Vilniaus) vienas po kito prasideda sukilėlių nepasisekimai. Ir nors sukilimas vietomis (pav., Dysnos apylinkėse) dar toliau plečiasi, pačiame centre diena po dienos eina silpnyn.

Nuo Kuršo rusų generolai Rennenkapfas ir Pahlenas ,o nuo Kauno pusės gen. Sulima ir Offenbergas smarkiai spaudė sukilėlius. Po smarkių tikrai didvyriškų mūšių Kauno gynėjas M. Prozoras ties Kėdainiais, Šeduva ir Baisogala, netoli Veliuonos persikėlė per Nemuną, norėdamas su baigiančia nykti lenkų kariuomene susijungti.

Gegužės mėn. pradžioj gen. Rennenkapfas paėmė Palangą, Darbėnus ir Švėkšną. Kiek vėliau gen. Malinovskij atėmė iš sukilėlių Ežvilką, visai sunaikindamas Ezekieliaus Stanevičiaus būrį. Tik po baisiųjų nelaimių, gegužės mėn. 21 d. lenkų kariuomenės vadas gen. Chlapovskis atsiuntė žemaičių sukilėliams paramą: 800 kareivių, pulk. Dembinskio vadovaujamų. Dembinskis būtų galėjęs Kauną paimti. Bet jo perdėtinis gen. Antanas Gelgaudas neleido jam to daryti.

Pats Gelgaudas, atskilęs nuo lenkų armijos su 11,000 kariuomenės po kovos ties Ostrolenka, į Žemaičių kraštą atvyko birželio pradžioje. Iškilmingai vienminėių sutinkamas, pareikėtos jam pagarbos jis pateisinti nemokėjo. Pradžia veikimo reguliarinės lenkų kariuomenės Lietuvoje reiškė vietos sukilimo pabaigą. Smarkiai sumuštoji ties Šiauliais Gelgaudo kariuomenė suskilo į tris dalis ir ištirpo kaip pavasario sniegas. Žemių bažnytkaimyje Gelgaudo įsteigtoji "Laikinoji Lietuvos vyriausybė," jokios valdžios krašte įgyti nespėjo.

Liepos mėn. 19 d. tragiškas šūvis, paleistas į Gelgaudą peršengiant Prūsų sieną, baigė tą reikšmingą Lietuvos (ypač Žemaičių) kovą su carų Rusija. Tos kovos įvykiai mus moko kelių dalykų: 1) kad svarbūs tautos žygiai turi būti vykdomi išvien visų krašto gyventojų, 2) kad ne didikai, bet šiaip žmonės daugiausia čia nusveria, 3) kad lenkų "pagalba" visad būdavo mums pražūtinga ir 4) kad kova dėl Lietuvos laisvės buvo mūsų tėvų ir sentėvių amžiais vykdomas žygis. ["Tr."]

Išminties trūksta tam, kam trūksta stiprios valios.—Šekspyras.

Nesigailėk vandens ir muilo. Ta tauta kultūringesnė kuri sunaudoja daugiau muilo.

Stockholm dalį Baltimorėje, Pittsburge ir 7 kituose miestuose ir tt.

F. L. I. S.

GERA PROGA ĮSIGYTI PIGIŲ KNYGŲ

Tik už $1.00

Šias įdomias knygas galima įsigyti "Darbininko" administracijoje už pusę normalės kainos:

AUKSINIO OBUOLIO ISTORIJA (Graikų Mythologijos žiupsnelis) su paveikslais. Lietuvių kalbon išguldė Alyva .....50c.

TRUMPI SKAITYMELIAI—labai gražūs pasiskaitymai apie įvairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas..45c.

TURTO NORMA—moksliški pasiskaitymai. Parašė Uosis .....45c.

UŽKEIKTA MERGELĖ SU BARŽDA IR BARZDASKUTIS—apysaka .....15c.

ATSARGIAI SU UGNIMI. Vertė iš lenkiško kun. K. š...10c.

Už $2.00

KATALIKŲ BAŽNYČIA IR DEMOKRATIZMAS. Parašė kun. Tamas Žilinskas.....50c.

XXIX-tas TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS, Parašė kun. Pr. Būčys, M. I. C.....1.50

PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI. Parašė Uosis .....75c.

BOLŠEVIZMAS—Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoj .....15c.

SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ. Prof. V. Jurgučio 10c.

MOTERYSTĖ IR ŠEIMYNA. Vertė J. Gerutis.....40c.

LIMPAMOSIOS LIGOS ir kaip nuo jų apsisaugoti? Parašė Dr. A. Vileišis.....50c.

MOTERYSTĖS NESUARDOMYBĖ. J. Lesauskis. Šv. Kaz. D-jos leidinys, Kaune..10c.

Už $2.50

JONO KMITO EILĖS.....1.00

MEILĖ (Poem). Parašė M. Gustaitis .....15c.

SUNKIAUSIAIS LAIKAIS. Parašė A. Rucevičius.....40c.

ANDERSONO PASAKOS—su paveikslėliais .....20c.

IŠ KELIONĖS PO EUROPĄ IR AZIJĄ. Parašė Pranaitis Julė 2.50

PETRIUKAS—laiškai vieno vaikelio. Vertė S. Rakauskas 15c.

ŽAIDIMŲ VAINIKAS—Šeimyninės, vakarėliams ir pasilinksmimams su gaidomis. Sutaisė M. Grigonis .....50c.

"DARBININKAS"
366 B'way, So. Boston, Mass.

GRAŽINKITE NAMĄ IR KAMBARIUS

...ku pentu. Mes parduodame ...tą ir popierą pigiau negu ...ko is, mes pentiname namus ...ius ir lauko (grinelis atnauji...

GREENAS & SCHUKA
...Millbury St., Worcester, Mss.
Dial 4—7218

Greitas Laivu Patarnavimas į Europą

Per Hamburgą Mūsų Modernialais Laivais

HAMBURG ALBERT BALLIN — DEUTSCHLAND NEW YORK

Išvažinoja reguliarini kas savaitė. Taipgi reguliarini Išplaukimai mūs popiliarinis kambarinis laivais:

ST. LOUIS, MILWAUKEE IR CLEVELAND

Priėmimas kainos

Tiesioginiai geležkelinis susisiekimai su Lietuva. Dėl informacijų kreipkitės į lokalius agentus mūsų

HAMBURG-AMERICAN LINE
80 Boylston St.—Little Building, Boston

SVARBU
TRETININKAMS

Maldos atidarant ir uždarant mėnesinius tretininkų susirinkimus atspausdintos atskirai. Viena knygelė tik 5c. Reikalaukite,

"DARBININKAS"
366 B'way, So. Boston, Mass.

CHARRON'S

PIANAI—RADIOS
ŠALDYTUVAI

90 TRUMBULL STREET
WORCESTER, MASS.

Tel. 4-9480

Lengvos Išlygos—Be Nuošimčio

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJOS

Didelė, Moderniškė Motorlaiviai Keleiviams, Paštui ir Prekėms Pervežti

Tarp NEW YORKO—KLAIPĖDOS
(Per Gothenburgą, Švedija)

SPECIALĖS EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Vienas išplaukia motorlaivis "ORIPSHOLM"

BIRŽELIO 27, 1-ma "Jaunuolių Ekskursija," rengia A. L. Ekonom. Centras.

RUGPIŪČIO 1 d. Specialė Lietuvių Ekskursija.

RUGPIŪČIO 19 d. A. Liet. Ekonom. Centro Ekskursija

Platesnių informacijų ir laivakorčių kreipkitės į savo laivakorčių agentą, ar bet kurią Švedų Amerikos Linijos raštinę.

SWEDISH AMERICAN LINE
10 State St., Boston, Mass.; 21 State St., New York, N. Y.
181 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

LIETUVIŲ AMERIKOS

VIETINĖS ŽINIOS

KUN. J. J. SKALANDŽIO PRIMICIJOS

Sekmadienį 11 val. šv. Petro bažnyčioje kun. Jonas J. Skalandis laikė pirmąsias iškilmingas mišias. Dijakonu buvo kun. Pr. Virmauskis, subdijakonu — kun. Mešlis, S. J.; kun. Virmauskis tai iškilmei ir tinkamą pamokslą pasakė.

Žmonių buvo prisirinkus pilna bažnyčia. Choras giedojo savo pilname sąstate.

Po mišių primicijantas kun. Jonas J. Skalandis suteikė žmonėms palaiminimą.

Po mišių kleb. kun. Pr. Virmauskis naujojo kunigo garbei surengė pietus, kuriuose dalyvavo tos dienos celebrantai ir kun. Skalandžio giminės.

Vakare 6:30 val. parapijos svetainėje įvyko kun. Skalandžiui pagerbti iškilminga vakarienė, kurią surengė Vyčių kuopa ir Sodalietės. Stalai buvo nukrauti valgiais. Dalyvių buvo apie 300.

Vakarą pradėjo V. Tamoliūnas ir pakvietė kun. Pr. Juškaitį vakaro vedėju.

Įvairios draugijos, sveikindamos kun. Skalandį, įteikė jam dovanų.

Kalbėtojais buvo J. B. Laučka, kun. Abromaitis, kun. Doyle, A. F. Kneižys, kun. Norbutas, kun. Kneižys, kun. Urbonavičius, kun. Virmauskis. Gale kalbėjo pats iškilmių kaltininkas kun. J. Skalandis, kurs širdingai dėkojo už jo pagerbimą taip jam brangioje dienoje.

Vakarienės programą įvairino p. M. Karbausko vedamas choras, padainavęs kelias dainas. Juozas Antanėlis gražiai pasirodė solo, o duetas su p. Grabijolūte visiškai žavėtinai pasisekė.

Labai įstvermingai visą laiką grojo jaunųjų simfonijos orkestras.

Vakarienė praėjo gražioje nuotaikoje.

KARDINOLAS ŠVENTINO NAUJUS KUNIGUS

Penktadienį, birželio 5 d., Šv. Kryžiaus katedroje kardinolas William O'Connell įšventino į kunigus 51 jaunuolį. Įšventintųjų skaičiuje buvo ir du lietuviai kunigai—Jonas J. Skalandis ir Kazimieras K. Jenkus.

Šventinimo apeigų metu katedra buvo pilna susirinkusių žmonių.

STUD. JUOZAS PR. MIŠKINIS, lankąs Alabamos universitetą, dabar prąleidžia vasaros atostogas pas savo tėvelius, Montelloje. Jis yra "Darbininko" uolus bendradarbis ir yra įgaliotas rinkti "Darbininkui" prenumeratas ir skelbimus. Lietuviams vertėtų savo gabų studentą paremti.

SUSIRINKIMAS—IŠVAŽIAVIMAS

Penktadienį po vakarinių pamaldų bažnytinėje salėje įvyko Maldos Apaštalybės draugijos susirinkimas. Svarstyta daug apie aukas ir dovanas.

Kadangi daug norima aukoti labdaringiems tikslams, tai nutarta padaryti pikniką.

Pikniką rengs iš vieno trys draugijos: Maldos Apaštalybės, Pranciškonų ir Amžinojo Rožančiaus, birželio 17 d., miesto erdvioje pievose Spod Pond.

Išvažiavimui bus paimta 3 specialiai karai. Jie eis nuo G St. Broadway. Jie žmogų nuveš ir parveš už 25c.

Tų labdaringų draugijų išvažiavime bus daug įvairių žaidimų. Ten, man rodos, žais ir Končius su bitėmis.

Girdėjęs

VESTUVĖS

Stanislovas Sajeta, Kietaviškių, gyvenąs 159 H St. So. Boston'e mėnesį šliubą su panele Juzefina Grubinskaite, šv. Petro bažnyčioje, šeštadienį 5 val. Liudytojais buvo Jonas Grubinskas ir Danielis Švagždys.

M.

NAŠLAIČIŲ NAUDAI

Birželio 14 d. Roslindale, Munchback Parke trys draugijos 4 našlaičių naudai rengia pikniką. Piknike gros puikus orkestras. Rengėjų tikslas gražus—sušelpti našlaičius, todėl laukiama iš visuomenės didelės paramos.

PLIKIKAI VAIKAI

Birželio 5 d. anksti rytą Randolph'o mieste 5 vaikai apiplėšė keletą krautuvių, bet policija juos sugavo ir į kalėjimą nuvarė. Ištardžius pasirodė, kad šie vagiliukai yra lenkai.

MIRĖ HARVARDO PROFESORIUS

Birželio 5 d. mirė Harvard'o universiteto astronomijos profesorius Solon I. Bailey, 77 metų amžiaus.

SMULKIOS ŽINUTĖS

Tėvas Antanas Mešlis, S. J. padėjo klebonui darbuotis bažnyčioje šeštadienį ir sekmadienį. Jis išvažiavo Brooklynan laikyti lietuvių jaunimui 6 dienų rekolekcijas.

* * *

Visas So. Boston'as ir Cambridge'ius didžiai džiaugiasi ir linksminasi susilaukę dviejų savo naujų kunigų Jenkaus ir Skalandžio.

* * *

So. Bostonas dar labai laukia ir Tėvo Aukštikalnio primicijų, kurios įvyks šv. Petro bažnyčioje birželio 24 d., 11 val.

Rep.

CAMBRIDGE ŽINIOS

Kun. K. Jenkaus Primicijos

Birželio 7, 11:30 gerb. kun. K. Jenkus švč. Panos Marijos Nekalto Pras. lietuvių bažnyčioje laikė pirmas iškilmingas šv. Mišias. Arkikunigu buvo klebonas kun. F. Juškaitis. Jis tai progai ir tinkamą pamokslą sakė. Diakonu buvo kun. T. McGillenddy, buvęs primicijante klebonas iš North Brookfield, Mass. Subdiakonu buvo vienas iš Dievo Kūdikio Tėvų iš Mirrimar, Duxbury, Mass. Ceremonijos labai gražios buvo.

Procesija prieš Mišias

Jeanne Nukryžiuotojo Seseryos parapijiečių mokyklos vaikučius be galo gražiai sutvarkė procesijon, kuri buvo iš klebonijos į bažnyčią. Merguitės gražiai papuoštos gėlių bukietus pėdomis lydėjo gerb. primicijantą į bažnyčią atnašauti pirmų kartų Šiškilmingą Dievui auką.

Choras gražiai giedojo

Procesijai įeinant bažnyčion gerai išlavintas choras, p. Mamertui Karbauskui, Jr. vadovaujant, harmoningai užgiedojo: Juravit Dominus et non poenitebit eum Tu es Sacerdos in aternum." Panelė M. Grybaitė solo labai jausmingai ir gražiai giedojo.

Visas choras "Veni Creator Spiritus" irgi pagirtinai giedojo Per Mišias choras šį sykį puikiai pasirodė. Garbė Cambridge lietuviams turėti tokį chorą ir tokį gabų jauną vargonininką.

Dievo Kūno Procesija

Tuoj po Mišių buvo Dievo Kūno procesija — ėjo apie bažnyčią apsistodami prie keturių altorių. Prie kiekvieno altoriaus buvo giedama Evangelija. Procesija baigėsi padėkos Te Deum laudamus giesme ir palaiminimo su Švč. Sakramentu.

Primicijanto Laiminimas

Visoms pamaldoms pasibaigus gerb. primicijantas davė savo pirmą kunigišką laiminimą žmonėms. Kiekvienam individualiai teikė.

Pietūs

Bažnyčioj iškilmėms užsibaigus visi ėjo parapijos svetainėn pietautų. Pietus surengė geros Cambridge gaspadinės p. Alex. Potembergui vadovaujant. Valgiai buvo skanūs ir apsčiai visiems teko. Užkandus — prasidėjo programas. Kalbėtojų netrūko. Dainų irgi, choras labai puikiai užsirekomendavo. Solo buvo—panelė Margarieta Grybaitė nepaprastai gražiai dainavo solo. Duetas — M. Grybaitė ir Joe Barusas — puikiai išėjo. Panelė Darečkevičiutė, Sutkiutė ir kitos taip pat gražiai pasirodė.

Dovanos

Gerb. Primicijantui įvairios draugijos įteikė atminčiai dovanų. Tretininkų draugija davė labai gražų marmurinį pastatomą kryžių. Begalo graži atimintis. Šv. Teresės draugija davė gražią marmuro stovylėlę. Blaivininkų 7 kuopa aukavo aukso gabalą. Šv. Vincento a Paulio labdaryhės skyrius irgi aukso. Sodalicija ir daugelis kitų kuopų ir draugijų bei pavienių — nepasiliko užpakaly.

Kalbos

Iš kalbėtojų buvo p. Charley Harley State Treasurer, Joe Kazlauskas, Dr. Murphy, kun. McGillenddy, kun. F. A. Virmauskas, kun. F. Juškaitis ir primicijantas, kurs visiems dėkojo už viską.

Mokyklos užbaiga

Šiemet Cambridge lietuviai susilaukė 8 skyriaus parapijos mokyklos GRADUATION. Netoli 30 baigs 8 skyrių. Daugelis eis aukštesnes mokyklas.

Užbaigimo programa bus parapijos svetainėje birželio 17 d. 7:30 vakare.

Diplomai bus dalinami ant rytojaus tuoj po iškilmingų Mišių ir pamokslo. Diplomus dalys Jo Em. Kardinolo paskirtas parap. mokyklų supervisor gerb. kun. R. Quinlan. Bus duodama ir dovanos gabiausiems mokiniams.

Rep.

Prisiekęs Advokatas
JUOZAS B. GAILIUS
Veda visokias provas. Daro visus legalius dokumentus.
317 E St. (kampas Broadway)
South Boston, Mass.
Telefonas: So. Boston 2732
Namų: Talbot 2474

Prof. A. Židanavičius
MUZIKOS MOKYKLA
SMUIKA-PIANAS
Lekcijos duodamos privačiai kaip mažiems taip ir suaugusiems pilną programą Muzikos Konservatorijų Rekomendos užimamos Šetarų kaltėjo.
759 Columbia Rd., Dorchester
Tel. Columbia 0176

NAMŲ SAVININKAMS!
Maliavoju namus iš lauko ir vidaus, popieruoju kambarius, labaitinu lubas ir atnaujinu grindis. Darbą atlieku gerai ir pigiau negu kiti. Pabandykite, persitikrinsite. Reikale kreipkitės pas:
F. JANIUKAS
84 Inman St., Cambridge, Mass.
Tel. University 1799-R

ĮVAIRIOS ŽINIOS

RAUKOB VĖL PASKOLINO

New York, birželio 6. — Demokratų partijos komiteto pirmininkas Raukob savo partijai paskolino $40,000. Tai jau kelinta paskola. Negeriau laikosi ir republikonai. Ir jie dažnai priversti užsitraukti paskolas.

BRUENING POSEDŽIAUJA LONDONE

Londonas, birželio 6. — Į Londoną atvyko Vokietijos ministeris pirmininkas H. Bruening ir užsienių reikalų ministeris Julius Curtius. Aplankę Vokietijos pasiuntinybės rūmus, jie nuvyko pas Anglijos premjerą Mac Donald, kuris speciališai pasikvietė vokiečių politikos vadus pas save į svečius.

Įvykusiuose pietuose pakeltos taurės už Anglijos karalių Jurgį V ir Vokietijos prezidentą Hindenburg.

Anglų laikraštininkams Bruening papasakojo apie Vokietijos sunkią finansinę būklę, kurios pagerėjimas priklausąs ne vien nuo Vokietijos, bet nuo visų valstybių.

MIRĖ LENKŲ SENAS POLITIKAS

Varšuva. — Birželio 5 d. pasimirė lenkų veikėjas Jan Domski, buvęs ministeris, ūkininkų partijos vadas. Jis buvo Lenkijos visų parlamentų narys. Praeitų metų rinkimuose lenkų karininkai apkūlė, nuo ko ir nebepasveiko.

CAPONE APKALTINTAS DĖL MOKESČIŲ NEMOKĖJIMO

Chicago, birž. 5. — Federalė "Grand Jury" apkaltino garsųjį gengsterį Alphonse Capone už nemokėjimą mokesčių per paskutinius 5 metus. Jis paleistas, užstačius kaucijos $50,000. Jam gresia kalėjimas iki 5 metų ir $10,000 piniginė pabauda.

Vyriausybė apskaičiuoja, kad Capone yra gavęs pajamų daugiau milijono dolerių ir nė kiek nesumokėjo mokesčių.

CURLEY GRĮŽTA Į BOSTONĄ

Paryžius.—Bostono mayor'as James J. Curley birželio 5 d. įsėdo į laivą Leviathan ir vyksta tiesiog į New York.

ANGLIJOS KARALIUI 66 METAI

Londonas. — Birželio 3 d. Anglijos karalius Jurgis V minėjo savo 66 metų sukaktuves. Ta proga jis nemažai žymių anglų pakėlė į baronus, grafus ir t. t.

$700,000.00 DOVANA BAPTISTAMS

Kansas City, birželio 5.—Milionieriaus J D. Rockefeller sūnus baptistų naudai paaukojo $400,000. Šią dovaną baptistų suvažiavimas labai maloniai priėmė, nes jų šiemetinis biudžetas labai silpnai atrodo.

METODISTŲ VYSKUPAS REIKALAUJA $500,000 UŽ APSMEIŽIMĄ

Washington, birželio 3. — Metodistų episkopalų bažnyčios vyskupas James Canon, Jr. iškėlė bylą republikonų atstovui Tinkham, Mass., reikalaudamas $500,000 atlyginimo.

Šis metodistų vadas 1928 m. buvo vadas kampanijos, kuri varė propagandą prieš Alfred E. Smith. Atstovas Tinkham 1930 m. birželio 19 d. patalpino vieną straipsnį, kuriuo jis apkaltino metodistų vyskupą netinkamu sunaudojimu pinigų rinkimų kampanijoje.

PREZIDENTAS TURĮ LAIKO PAŽUVAUTI

Washington. — Birželio 5 d. vakare Prezidentas Hoover kartu su žmona išvyko į Rapidan, kur nori pailsėti. Birželio 6 d. orlaiviu pas Prezidentą atskrido laivyno sekretorius Adams ir tarėsi laivyno išlaidų sumažinimo klausimu.

REPUBLIKONAI GALVOJA APIE KITUS METUS

Massachusetts valstijos republikonų partija jau svarsto, ką kitų metų rinkimuose stątys kandidatų į gubernatorius. Minimi du kandidatai Robert Luce ir William S. Youngman.

GERIAUSIA KIRPYKLA
Petras Žvedas ir Juozas Kasiukonis (Peter and Joe) perkėlė savo kirpyklą—skutyklą į naują vietą—322 W. Broadway, So. Boston.
Kirpyklos abu savininkai praneša savo maloniems seniems ir naujiems kostumeriams, kad naujoje vietoje veikia ir naujos kėdės—nuo šiol skutama ir kerpama pigiau, negu anksčiau.

K. ŠIDLAUSKAS
NAUJAS BIZNIERIUS
918 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
Tel. S. B. 1392
Jo krautuvėje galima gauti ("ice-cream," toniko ir kitokių valgomų daiktų. Ateikite ir persitikrinkite.

"BLUE COAL"
Tai geriausis kietas ir švarus anglis ką tik... buvo iš... Tingi degs o pelenų... palikrina jo vertę. Duok už... tokymą šandien. Tiktai pa... telefonuok
So. Boston 2403
BATCHELDER WHITTEMORE COAL COMPANY
468 Broadway, South Boston

PERMANENT WAVE

Reikalaudamos geros permanent wave už $5.00, kreipkitės į
L STREET BEAUTY SHOPPE
C. CARPER—BARCIENĖ, Prop.
Cor. L ir 6th St.
S. Boston, Mass.
Tel. S. B. 2190-J.

ĮVAIRIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ
PAUL'S CLOTHING
456 W. BROADWAY
(tarpe F ir Dorchester Sts.)
South Boston, Mass.
Užlaikome vėliausios mados vyriškus drabužius. Gražiausias vasarines akrybėles. Pas mus viską pigiau pirksite.
Savininkas POVILAS LIKAS

KĄ GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

SVETIMTAUČIAI ĮVERTINA

PHILADELPHIA, Pa. — Birželio 9 d. vakare įvyksta simfoniškas koncertas, kurį išpildo italų simfonijos orkestras, turįs gerą vardą Philadelphijos muzikališkų organizacijų sluoksniuose.

Įdomesnis atsitikimas, jog tame koncerte dalyvauja iš mūsų tarpo lietuvis. Šio koncerto solistu bus **Petras Petraitis.** Jam tenka ta garbė nežiūrint, kad programa rengiama italų parama ir kurioje galėtų dalyvauti italas solistas. Mat svetimtaučiai vertina lietuvius artistus labiau negu patys lietuviai.

Čia ir pasitaiko proga pasakyti šios apylinkės lietuvių, ar jie širdingiau parema savo tautiečius gabumus? Susipraskime, draugelis. Jeigu lietuviai nepaisys kultūros darbavimą ir menininkus, tai jie išsižadės tos lietuvybės, kuri taip yra brangi.

Koncertas prasidės žituvių salėje ir atsibus Fleisher Auditorijoj, kuri yra prie Broad ir Sts.

NAUJA GELEŽINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
160 WEST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Šioje krautuvėje galima gauti visokių amatninkams įrankių, plasterinimo medžiagos, painto, aliejų, vinių ir visokio varnišo. Sienoms popiera nuo 5c. iki 20c. už rolį. Stiklų visokio didumo. Ateikite peraitikrinti.
M. BILLIS,
Manadžeris

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
REVERE BEACH
60 BOULEVARD
Kuomet atvyksite į Revere Beach, užeikite pas mus ir gausite skanių valgių ir saldžių gėrimų. Chop suey tai mūsų specialybė. Geri valgiai ir geras patarnavimas.
Stasys Versockas ir Jonas Kirmelavičius

LUZECKAS & SURVILAS
FOTOGRAFAI
Traukiame paveikslus grupių ir pavienių.
Senus paveikslus atnaujiname. Be to, turime pardavimui visokių rėmų.
875 Cambridge Street
CAMBRIDGE, MASS.
Tel. Univ. 9438

PHOTOGRAPHAS
G. C. STUKAS
atidarė naują studiją
NORWOOD PHOTO STUDIO
681 Washington St.
Sanborn Bldg., Room 5-6
Norwood, Mass.
Tel.—0242
Darau visokios rūšies paveikslus nebranginai
ANTRA STUDIJA
433 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. S. Bos. 2029-W.

Office Telephone University 1957
Res. Tel. University 1957
ADAM OWIRKA & SON
Undertaker & Embalmer
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Pagrabus atlieku gerai ir pigiai. Kaina vienoda visur. Užlaikau automobilius. Vieta atdara dieną ir naktį. Užmiesčiams netaikoma ekstra mokesčiai.
962 Cambridge Street
EAST CAMBRIDGE, MASS.

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
D. A. ZALETSKAS
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
377 ir 448 Cambridge Street
Cambridge, Mass.
Telephone University 2631-W.

Profesionalai, biznieriai, pramoniečiai, kurie skelbiasi "Darbininke," labai verti skaitytojų paramos.
Visi garsinkitės "Darbininke."

Tel. So. Boston 0825
LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. GASPARAS
(KASPARAVICIUS)
511 E. Broadway, So. Boston
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisas uždarytas subatos vakarais ir sekmadieniais, taipgi sandoriais 12-tos dienų uždarytas.
Taipgi naujų ir X-ray

Lietuvis Dantistas
DR. S. A. GALVARISKIS
(GALINAUSKAS)
414 Broadway, So. Boston
Tel. So. Boston 2809
Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 ryto, nuo 1:30 iki 5:30 po pietų ir nuo 6 iki 9 vakare. Šventų dienų pagal susitarimą

Tel. University 9466
DR. SUSAN GLODIENE (CURRY)
Lietuvė Dantistė
Valandos: 9—6 ir 7—9
678 MASSACHUSETTS AVE.
(Central Skvėre)
CAMBRIDGE, MASS.

PRIE GERO GYDYTOJO REIKIA KREIPTIS
Gelei pagydymo ... krūtinės, pilvų ir ... kų ligų. Kurie ... nuo reumatizmo, ... lių, vėžių, sutinimų ... taip kokių kuno ... rėtumėt kreiptis ... Atmainkit, paaiškin...
Dr. Grady, 327 Tremont ... Boston, ...
Valandos: Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais 10—... te, 2—5, 7—8 vakare; ... niais 10—12 tikslai.

Tel. So. Boston 2660
Lietuvis Dantistas
A. L. KAPOČIUS
251 W. Broadway, So. Boston
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, ... 1:30—6 ir nuo 6:30—9 vak.
Seredomis nuo 9—12 val. ...
Subatomis nuo 9 iki 6 val. va...
Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. ...
(pagal sutartį)

DR. J. LANDŽIUS
(Seymour)
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidurių Ligoms Ištirti Vartoju X-Ray, Ultra-Violetinę Šviesą do Plaučių ir Odos Ligoms.
Ofiso val.: 2—4 p. p.; 7—8 v. v.
Tel. S. B. 2712
406 E. Broadway, So. Boston

Tel. Porter 3799
JOHN REPSHIS, M.D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas ...
Ofiso Valandos: 2—4 ...
861 Mass. Ave., arti Central ...
Cambridge, Mass.

IŠ DIDŽIOJO NEW YORK'O IR NEW JERSEY

LIETUVIŲ DIENA ARTINASI

...tuvių Diena jau tik už ke...lių. Visos Rytinių Valstijų lietuvių kolonijos rengiasi taip didelio visų lietuvių ...ų suvažiavimo — pikniko. ...a suvažiavus ko ir pažiūrėti planuojama visokių įdomybių turėti. Čia paminėsiu ...ė tų visų žaismių, kurios ...birželio 21 d. Klasčiaus Clinton parke, Maspethe.

...ių lenktynių, kurios bus ...Vytauto spaustuvės (554 ...St., Brooklyn) į Klasčiaus ..., kur bus piknikas, bus dar ...e parke sekami žaidimai:

150 pėdų lenktynės.
100 pėdų lenktynės.
210 pėdų lenktynės.
300 pėdų lenktynės.
800 pėdų lenktynės.
Ropučių-bulvių lenktynės.
Maišuose lenktynės.
Trikojų lenktynės mergai-...
Trikojų lenktynės vaiki-...
Vinių lenton kalimas mo-...
Virvės traukimas vyrams.
100 pėdų bėgimas storom ...
100 pėdų bėgimas storiems ...
150 pėdų bėgimas laiboms ...
150 pėdų bėgimas ploniems ...

...ia žinoti, kad laimėtojams visų žaidimų bus duodamos ...kamos dovanos. Taigi kiek...s norints dalyvauti žaidi...e, turi jau iš kalno prisi...ė prie tos dienos. Ypač vy...ria virvės traukimo, turėtų ...ėti į partijas ir vieni ...pasiduoti. Lai vėly vir...ė, negu kad būti apga...

...ai, kurie ims dalyvumą ...tauto spaustuvės iki Par...ė pranešti komisijai savo ... ir adresus ne vėliau birže...o dienos. Liet. Dienos Tary...a Grand St., Brooklyn, N. Y. ...is kitais reikalais, patari...tuviai katalikai malonės ... ir minimu antrašu.

Vienas iš komisijos narių

...ROOKLYN, N. Y.

Kunigų dėmesiui

...Valstijų provincijos K. V. ...kimas įvyks ne birželio 9 ...o buvo pranešta, bet birže...d. 2 val. p. p. pas kun. ...toką New Yorke. Visi na...ažomi dalyvauti.

Sekretorius

...pas atvyko penktadieny

...ankė laukė įplaukiant vysk. ...o, M. I. C. šeštadieny. ...ivas "America" visa para ...ų įplaukė, t. y., penkta...rytą 8:30 val. Jo Ekscelencijos niekas nepasitiko, nes ...ė ir veikėjai rengėsi tik ...nio rytą prie laivo va... Prieš pietus garbingas sve...ą buvo kun. J. Šeštoko re...oje, kur ir apaistojo. Sve...rodo pasilaėjęs ir gyvas, ...-atlankė kunigai J. Simo...A. Milūkas ir N. Pakalnis.

...s Pauliukas Brooklyne

...."America" su vysk. P. ...ivažiavo Amerikon Tėvas ...ntūra Pauliukas, O. P. J. Apaistojo pas kun. N. Pa... Tėvas Bonaventūra atvyko ...ivos kame išbuvo porą mė... Lietuvoje aplankė visus ...ns, buvusius dominikonų ...vienuolynus. Vyskupai no...ė...ė tuos vienuolynus or...joi susitvers dominikonų ...Lietuvos provincija. Ordi...ė...ė kun. B. J. Pauliukui provincija tverti. Jis mano, kad tuoj tai provincijai bus padaryta pradžia. Kun. B. J. Pauliukas, O. P. prabus Amerikoje apie 2 metu. Neužilgo dalyvaus kun. Žvirblio primicijose Brooklyne, ir sakys pamokslą.

CHORAS DIRBA

NEWARK, N. J. — Choro susirinkime birželio 1 d. p. A. Stanžauskas pranešė apie Vargonininkų Seimą, įvykstanti Newarke rugpiūčio m. 2-3 d. Choras sutiko padirbėti ir į koncertui rengti komisiją išrinko P. Kildą, Z. Stankų, J. Ričkų, S. Butkų, J. Gečį, A. Balčiūną, A. Vingį, O. Kazlaitę, J. Pranskietytę, O. Lanardžiūtę, O. Račkiūtę, M. Lažaidžiūtę, O. Žilinskaitę. Choro valdyba pasižadėjo smarkiai dirbti.

Jau paimta koncertui graži salė, kurioje dainuos apylinkės jungtinis choras. Salė labai graži, patogi.

Choristas

ŽINUTĖS

— Vyskupijos High Schools diplomų dalinimai bus birželio 21 d. Saint Teresa's auditorijume. Dalyvaus Jo Eks. vysk. Thomas E. Molloy, S. T. D.

— Šv. Jono kolegijos diplomų įteikimas bus Academy of Music, birželio 11 d. Dalyvaus Jo Eks. vysk. Thomas E. Molloy, S. T. D.

— Kun. Garmus švęčiuojasi pas kun. P. Karalių Paterson'e, N. J.

— The League Bulletin birželio mėn. praneša kad J. E. vysk. P. Būčys, M. I. C. kalbės per W. L. W. L. birželio 8 d. 7:30 val. vakaro, temu: "Religious Consciousness of the Russians."

— Ona Andrulionienė iš Shenandoah, Pa., vieši pas sūnų Antaną, 1071 Lincoln Pa.; dalyvavo vysk. Būčio vakarienėje. Sūnus Eugenijus yra marijonų vienuolyne ir mokosi Romoje.

— Lietuvos Vyčių tėvas Norkūnas iš Lawrence, Mass. atlankė apylinkės pažįstamus ir "Vytauto" spaustuvę. Važiuoja Lietuvon.

— Vyčių ekskursija Skandinavijos laivu "Helig Olav" išvyko birž. 6 d. iš Hobokeno. Lietuvių išvažiavo apie 50.

— New York Times ketvirtadieny pranešė, kad "America" įplauks šeštadienio rytą. Bet penktadieny jau tas pats Times pranešė, kad laivas įplaukė tą rytą 8:30 val. J. E. vysk. P. Būčio, M. I. C. ir Tėvo Bonaventūro Pauliuko, O. P. niekas nespėjo sutikti

IŠ KARALIENĖS ANGELŲ PARAPIJOS

— Birželio 6 d. susituokė Juozas Grabauskas su Jieva Grabauskaite.

— Birželio 7 d. susituokė trys porelės: Pranas J. Sidaras su Marija E. Stankevičiūte, Jonas Skužovskis su Veronika Talutyte, Jonas Užupis su Marija Aleksynaite.

— Lietuvių kalbos mokykla vasarą pertraukiama.

— Birželio 4 d. tuoj po sumos įvyks ekstra Ražančiaus Draugijos susirinkimas.

— Užupis-Aleksynaitė savo vestuves kėlė parapijos svetainėje birželio 7 d. Pranas Radzevičius kels savo vestuves parapijos svetainėje birželio 14 d. ir S. Rybackis birželio 21 d.

— Visi stropiai ruošiasi į parapijos pikniką Klasčiaus salėje, birželio 14 d.

— Kings County ligoninėje sunkiai serga V. Petinas.

— Paskutinieji Dievo Kūno mišparai įvyks ketvirtadieny 7:30 val. vakare su procesija. Šventčiausieji Širdies dieną — penktadieny, bus pamaldos vakare 7:30 val.

PUIKUS KONCERTAS

C. BROOKLYN, N. Y. — Šv. Jurgio parapijos sujungti — didžiulis ir jaunuolių—chorai rengia įvairiais pamarginimais puikų koncertą, kuris įvyks sekmadienį, birželio mėn. 14 d. parapijos svetainėje. Pradžia lygiai 8 val. vakare.

Laumė

IŠVAŽIAVO

BROOKLYN, N. Y. — Šiemet mes Brooklyne ir vėl netekome vieno iš veiklesnių katalikiškos visuomenės veikėjo M. Kazlausko, kuris š. m. gegužės 29 d. 11 val. rytą su L. R. K. S. A. pirmutine ekskursija laivu "Frederick VIII" išvyko į Lietuvą, kur jis žada, jei bus patogios jam aplinkybės, apsigyventi Vievio miestely. M. Kazlauskas buvo veiklus L. R. K. S. A. 134 kuopos narys, pramogas ar kokius nors parengimus jis visuomet atsilankydavo, ir, kiek galėdamas, katalikiškų draugijų veikimą remdavo. Tad dabar mes, Brooklyno lietuviai, liūdime netekę veiklaus asmens ir linkime jam laimingo pasisekimo Lietuvoj.

S. L-s

MOKYKLOS UŽBAIGIMO VAKARAS PAVYKO

C. BROOKLYN, N. Y.—Š. m. gegužės 31 d. šv. Jurgio lietuvių kalbos ir istorijos mokykla turėjo mokslo užbaigimo vakarą, su kuriuo mokslas mokykloje oficijaliai užsibaigė.

Blogam orui tą dieną pasitaikius žmonių prisirinko neperdaugiausiai. Vakaras buvo atidarytas kun. N. Pakalnio, mokyklos vedėjo, su kalba. Kalboje jis pažymėjo, kad norint turėti pasekmingą mokyklą, reikia labai daug paramos ir pritarimo iš tėvų, leisdami kiek išgalėdami savo vaikučius mokytis savo tėvų kalbos ir istorijos. Nes kitaip mūsų vaikai ištautės, nežinodami nieko apie mūsų tėvynę Lietuvą, ir nesuprasdami lietuvių kalbą.

Taigi, kad mūsų vaikai neištautėtų, reikia remti šią mokyklą ir ją palaikyti, leidžiant jon savo vaikus.

Be to, kun. N. Pakalnis pareiškė, kad norint užbaigti šią mokyklą, vaikai turi išeiti trijų metų kursą, ir jei pasekmingai ir gerai mokysis, jiems bus išduota diplomas, arba pažymėjimas, kuriame bus pažymėta, kad mokinys-ė išėjo lietuvių kalbos gramatiką, sintaksę ir istoriją.

Kadangi tik šiais metais ši mokykla atsidarė, tai joje buvo tik du skyriu, ir todėl niekas dar nebaigė šios mokyklos.

Dovanos už gerą mokinimąsi

Paskiau buvo įteiktos dovanos mokiniams už gerą mokinimąsi šioje mokykloje.

Dovanas gavo pirmo skyriaus mokinys, Albertas Bubelis, ir antro skyriaus mokinės S. Jakupčionytė ir A. Jakupčionis.

Mokykla

Toliau sekė teatras. Pirmiausiai suvaidinta veikalėlis "Mokykla," ir kuris buvo atvaidintas labai gerai. Lošėjais buvo: S. Augučiūtė, A. Vasiliauskaitė, Br. Kukanauskaitė, E. Valasevičiūtė, I. Miekiūtė, L. Žviniutė, A. Jakuppčionis, A. Bubelis, P. Gužauskas, J. Vrubliauskas, J. Zupka, J. Adomėnas ir S. Padegimas.

Toliau sekė eilės, kurias sakė sekanti asmenų: A. Pužauskaitė, V. Kazlauskaitė, S. Slivinskas, S. Verkietis, L. Rupkauskaitė, S. Gužauskas, P. Vasiliauskaitė, M. Tamošaitė, V. Tamošaitė ir L. Žviniutė — "Lietuvos Dainos," M. Tamošaitė — "Mano Gimtinė" ir V. Tamošaitė — "Šarka."

L. Žviniutei pijanu pritariant, padainavo S. Jakupčionytė, S. Augučiūtė ir O. Pliaugaitė, kas joms gerai pasisekė.

Meška

Po to sekė komedija "Meška," kurią atlošė: S. Jakupčionytė, A. J. Mažeika ir A. Jakupčionis, kas pavyko gerai ir žmonės ubyo gerai prijuokinti. Su tuo ir užsibaigė vakaras.

Šis vakaras buvo surengtas vadovaujant studentui A. J. Mažeikai, šios mokyklos mokytojui.

Sekanti mokiniai sulig jų mokinimosi gerumu buvo perkelti iš antro į trečią skyrių: S. Jakupčionytė, A. Jakupčionis, S. Augučiūtė, A. Drunga, Br. Kuhanauskaitė, O. Pliaugaitė, A. Vasiliauskaitė ir J. Zupka.

Iš pirmo skyriaus į antrą buvo pakelta sekanti asmenų: A. Bubelis, E. Valasevičiūtė, M. Tamošaitytė, V. Tamošaitytė, S. Lutaitė, V. Kazlauskaitė, I. Mickiūtė, L. Žviniutė, S. Slivinskas, S. Gužauskas, V. Kvartūnas, A. Pužauskaitė, S. Verkietis, P. Vasiliauskaitė, P. Gužauskas, J. Adomėnas, L. Rupkauskaitė, S. Padegimas ir J. Zavackas.

Kiti visi pasiliko tuose pačiuose skyriuose.

NAUJA VALDYBA

HARRISON-KEARNEY, N. J. — Lietuvos Vyčių 90 kuopos susirinkime birželio 1 d. buvusioji valdyba pranešė apie savo ir kuopos darbus. Praeitais metais pirmininku buvo J. Vaitkūnas.

Liepos 4 d. nutarta surengti išvažiavimą į pajūrį Rockaway Beach, N. J.

Į kuopą įstojo nauji nariai — V. Kemėžiūtė, P. Sulutė, A. Jankus, P. Černiekas, M. Buta, J. Kismaris, V. Maslauskas, P. Garilas. Paskutinieji 4 yra buvę nariais Newarko vyčių kuopos, kuri jau nebeveikia. Jie pareiškė, kad ir daugiau buvusios kuopos vyčių įstos į 90 kp., kas sutikta didžiausiu džiaugsmu.

Į naują valdybą išrinkta P. Velyvis (pirm.), V. Barčackas, V. Kemėžiūtė, M. Laščiūtė, J. Onitis ir K. Nakroša. Visa valdyba labai smarki energinga. Linkima gražiausio pasisekimo.

PRAMOGOS

Spalių 10—19 d. d. Apreiškimo parapijos didžiulis bazaras.

Liepos 11 d. šv. Vardo dr-jos piknikas Feldman's Queens County Park, Maspeth, Apreiškimo par. naudai.

Birželio 14 d. Kar. Angelų parapijos piknikas. Bus Klasčiaus Clinton Parke, Maspethe.

Liepos 19 d. šv. Rokančiaus Dr-ja rengia išvažiavimą į Forest Parką.

Birželio 21 d. Rytinių Valstijų lietuviai katalikai rengia Lietuvių Dieną. Bus Klasčiaus Clinton Parke, Maspeth.

Birželio 21 d. Apreiškimo par. mokyklos užbaigimo vakarėlis.

Rugpiūčio 23 d. Klasčiaus Clinton parke, Maspeth, L. I. šv. Vardo dr-jos piknikas Apreiškimo parapijos naudai.

Birželio 24 d. šv. Rokančiaus dr-ja rengia kun. Jono Balkūno varduvių pagerbimo vakarienę. Bus Apreiškimo par. salėje.

Spalių 23 d. Apreiškimo par. mergaičių mažojo choro koncertas.

Birželio 28 d. Apreiškimo parapijos miškiniškas išvažiavimas laivu į Roton Point Park, Cpan. Dalyvių skaičius apribotas—tik 1,500.

Liepos 5 dieną, LRKSA. 134 kuopa rengia išvažiavimą į Forest Parką.

Tėvų New Yorko Fed. Apskr. išvažiavimas bus rugpiūčio 9 d. į Forest Parką.

VARGONININKŲ SEIMAS

Šiuomi skelbiu, kad šiais metais jubiliejinis 20 metų sukaktuvių A. Liet. R. K. Vargonininkų Sąjungos Seimas įvyks rugpiūčio mėn. 2 ir 3 dieną, Newark, N. J., Šv. Trejybės lietuvių par. svetainėj, 207 Adams St.

Pirmą diena skiriama bažnytiniam ir pasauliniam koncertui. Antra—posėdžiams.

Informacijų dėliai, kreiptis pas vietos vargon. p. A. Stanšauską, 159 New York Ave., Newark, N. J.

J. Brundza
Vargon. Sąjungos Pirm.

"MŪSŲ LAIKRAŠTIS"

Jį reikia užsisakyti sau Amerikoje ir viešoms giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje.

"Mūsų laikraštis" metams kaštuoja keturi litai, pusei metų du litai.

Latvijoj, Estijoj ir Vokietijoj kaina ta pati, o visur kitur užsieky (taigi ir Amerikoj)—trigubai brangiau.

Lietuvą matyti skaitydamas Katalikų Veikimo Centro leidžiamą savaitraštį

Adresas: Lietuva, Kaunas, Laisvės Alėja 31 Nr. "Mūsų Laikraštis."

GERBIAMŲ KLEBONŲ DĖMESIUI

"Darbininko" administracija turi labai gražių lietuviškais parašais paveikslų, skiriamų Pirmosios Komunijos ir Moterystės Sakramento priėmimo atminimui. Turime ir gražių medalikėlių.

Gerb. Klebonams, suteikiantiems didelius užsakymus, didelė nuolaida.

Kreipkitės:
"DARBININKO" ADM.,
366 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. Stagg 2—0788 Notary Public
JOSEPH LEVANDA
(Levandauskas)
GRABORIUS
107 Union Ave., Brooklyn, N.Y.

Tel. Greenpoint 9—2320
JOSEPH GARSZVA
GRABORIUS
—IR—
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

KLASČIAUS
CLINTON PARKAS
Piknikams, baliams, koncertams, šokiams ir visokiems pasilinksminimams smagiausia vieta Brooklyne-Maspethe. Jau laikas užsidėti salę šiemos sezonui.
JONAS KLASČIUS, Sav.,
kamp. Maspeth ir Betts Ave.
Maspeth, N. Y.

Telephone: STAGG 2—0706
DR. BLADAS K. VENCIUS
DANTISTAS
X—RAY
Namų Telefonas: Michigan 2—4273
VALANDOS:
Nuo 9—12 iš ryto, 2—8 vak.
Išskyrus sutartinais
409 GRAND STREET
(kampas Union Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

ŠVENTO PETRO IR POVILO DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Jonas L. Petrauskas, 24 Thomas Park, So. Boston, Mass
Vice-Pirmininkas—Juozas Jackevičius, 92 Sawyer Ave., Dorchester, Mass.
Prot. Raštininkas — A. Nevlera, 948 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Juozas Gusevičius, 27 Tampa St., Mattapan, Mass.
Iždininkas — Vincas Kalėsius, 67 G Street, South Boston, Mass.
Tvarkdarys — Petras Geležinis, 14 Vinton St., South Boston, Mass.
Draugijos susirinkimai buna kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, Parapijos salėj, 492 East Seventh St., So. Boston, Mass.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — M. Žioba
36 Mt. Ida Rd., Dorchester, Mass.
Telephone Columbia 5431
Vice-Pirmininkas — J. Petrauskas
24 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — J. Glineckis
5 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Šeikis
256 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — A. Naudžiūnas
885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Maršalka — J. Zaikis
7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų, Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ. VALDYBA

Pirmininkė — Teklė Aižemskienė
63 G Street, So. Boston, Mass.
Tel. S. Boston 2305-M.
Vice-Pirmininkė — Elena Mikulskienė, 402 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Elżbieta Aukštikalnitė
67 G St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 4719-W.
Fin. Rašt. — Marjona Markeniutė
66 G St., So. Boston, Mass.
Iždininkė — Ona Staniuliutė
105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Misgirdienė
1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Kasos Globėja — E. Januškienė
1426 Columbia Rd., So. Boston, Mass
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. KAZIMIERO R. K. DR-JOS VALDYBOS ADRESAI

Pirmininkas — J. Grubinskas, 24 Prescott St., Readville, Mass.
Vice-Pirmininkas — J. Markelionis, 140 Bowen St., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — V. Paplauskas, 116 Bowen St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Šeikis, 256 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — V. Balutis, 36½ Mercer St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0647-W.
Maršalka — J. Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio Parapijos salėj, 492 E. Seventh St., South Boston, Mass.

GAUTAS ŠIUNTINYS NAUJŲ MALDAKNYGIŲ

MALDŲ RINKINĖLIS,
juodais viršelinis $1.75
juodais, viršelinis.....$1.25
MAŽAS NAUJAS AUKSO ALTORIUS,
juodais prastais viršelinis.....50c.
MALDŲ RINKINĖLIS,
baltais viršelinis.....$1.75
MALDŲ RINKINĖLIS,
MALDŲ RINKINĖLIS,
baltais viršelinis.....$1.25

"DARBININKAS"
366 Broadway, So. Boston, Mass.

BROOKLYNO IR APYLINKĖS LIETUVIAMS

Šiuomi pranešama, kad Jurgis Tumasonis yra įgaliotas rinkti "Darbininko" prenumeratas, pagarsinimus ir spaudos darbus. Jo adresas:

J. TUMASONIS,
1356 E. 91 St., Brooklyn, N. Y.

"ŽIDINYS"

Prof. Dr. V. Mykolaičio-Putino redaguojamas literaturos, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo iliustruotas mėnesinis žurnalas yra didžiausias, rimčiausias, įdomiausias ir kiekvienam prasilavinusiam žmogui tinkamiausias lietuvių žurnalas. Todėl visi paskubėkite užsisakyti "Židinį."

"Židinio" kaina Lietuvoje: met. 25 L, pusm. 20 lt.; Amerikoje metams $4.50, pusmečiui $2.50.

Adr.: "Židinys," Kaunas, Laisvės Al. 8.

BROLIAI IŠEIVIAI

Tėvynės likimas, jos laimėjimai ir nelaimės, jos sielvartai ir bėdos Jums visiems, be abejojimo, rupi. Juos taip pat rupi, kad Tėvynėje taurautų ir klestėtų teisėtumas ir laisvė. Jus taip pat niekinat priespaudos nevalią ir neribotą suvaliavimą su švenčiausiomis žmonių teisėmis ir laisve. — Jus norite, kad ir toli budami, kad ir plačiųjų marių atskirti, pažinti Tėvynės buvį, koks jis tikrumoj yra. — Šitais visais atžvilgiais Jums labai yra pravartu išsirašyti

"Darbininkas,"

nes

"DARBININKAS" yra tikriausias šių dienų Lietuvos gyvenimo veidrodis.

"DARBININKAS" ugdo tiesos ir laisvės meilę.

"DARBININKAS" moko neapkęsti priespaudos smurto ir siekiasi didvaldų veidmainystę.

"DARBININKAS" tiesia kelią Tėvynei į šviesesnį rytojų.

"DARBININKUI" visur ir visados rupi darbo žmonių reikalai.

"DARBININKAS" turi labai įdomias savo "RADIO ŠYPSENAS."

"DARBININKAS" yra darbo žmonių ir inteligentų laikraštis.

"DARBININKĄ" redaguoja profesorius PR. DOVYDAITIS.

Skubėkite kad išsirašyti "DARBININKĄ" patys ir išrašykite jį savo giminėms Lietuvoje.

Amerikoje "Darbininkas" kaštuoja $1.20, o Lietuvoj tik 60 amerikoniškų centų.

"DARBININKO" *adresas:* Lithuania, Kaunas, Nepriklausomybės aikštė

Profesionalai, biznieriai, pramoniukai, kurie skelbiasi "Darbininke," tikrai verti skaitytojų paramos.

Visi garsinkitės "Darbininke."

Telephone: STAGG 2—9105
DR. A. PETRIKA
(PETRICK)
LIETUVIS DENTISTAS
221 S. 4th St., Brooklyn, N. Y.
X-Spindulių Diagnoze
Gaso Anestetika
VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Tel. Stagg 2—5043 Notary Public
M. P. BALLAS INC.
BIRILIAUSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
734 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tel. Newtown 4464
ANT. J. VALANTIEJUS
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas
Apdraudą Visose Šakose
Notary Public
54-41—72nd St., (4 Lexington Ave.)
Arti Grand St.
MASPETH, L. I., N. Y.